

DIRVA

Nr. 70

Birželis-June, 19, 1963

Cleveland, Ohio

Po Chruščiovo atsakymo

Į PREZIDENTO KENNEDY TAIKINGĄ PIRSIMĄSI CHRUSČIOVAS ATSAKĖ IŠKELDAMAS SENUS REIKALAVIMUS: SUTVARKYTI JAM NAUDINGAI VOKIETIJOS PROBLEMĄ, ATŠAUKTI KARIUOMENĘ IS UŽJŪRĮ IR NET ATSIKAKĖ SAVO PIRMESNIO PASIŪLYMO LEISTI BENT 3 KARTUS INSPEKTUOTI JO TERITORIJĄ! — TAI PAKARTOTINAS ĮRODYMAS, KAD NUOLAUDUMAS IR MEILUMAS SOVIETAMS TIK RAGUS AUGINA.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Klausydamas prezidento Kennedy kalbos Washingtono universiteto išleistuvėse, kurią jis iš tikro skyrė ne tiek to universiteto absolventams, kiek sovietams, susidariau įspūdį, kad toji kalba buvo didelė prezidento politinė klaida. Ir iš tikro, pereitą savaitgalį tai patvirtino pats Nikita Chruščiovas. Atsakydamas į tą kalbą savo interview su Pravdos korespondentu, Chruščiovas pagyrė bendrą prezidento kalbos toną ir jo padrasintas tuojau pastatė savo reikalavimus. Girdi, geri pareiškimai turį būti užantspauduoti, o antspaudu galėtų būti Vokietijos problemos sutarkymas pagal sovietų kulpą ir, žinoma, atsakymas visų užjūrių bazių. Be to, atsakydamas į Kennedy paskelbimą, kad JAV nebandysiančios atominį ginklą atmosferoje, Chruščiovas rado reikalo paskelbti, kad jis ateityje nesutiksias su jokia savetoritijos inspekcija, nors anksčiau ir buvo sutikęs su tokia inspekcija du ar tris kartus per metus (amerikiečiai buvo nusileidę iki 7). Su tokiu pareiškimu Chruščiovas pasveikino į Maskvą atvyksiantį Valstybes Paskeretorių A. Harrimaną, kuris čia turėtų galutinai susitarti dėlato-

minių bandymų draudimo sutarties ir eventualios kontrolės.

Logiškai galvojant, kitos Chruščiovo reakcijos niekas ir nelaukė. Jei priešas traukiasi ar atrodo pavargęs, reikia jį pulti. Bet to jokiu būdu nenori suprasti Washingtono politikai, ir mieliai priims ištiestą jiems taikos ranką. Tačiau taip svajodami, jie užmiršta, kad toks Kennedy, pasitraukęs iš valdžios, galės sau ramiai gyventi, tu tarpu Chruščiovas kartais su pasitraukimu greičiausiai neteks ir galvos. Kitaip sakant, sovietų vadų užimama vieta yra jiems gyvybinis klausimas, kad joje išsilaikys jie turi būti dinamiški ir agresyvūs. Jiems reikalinga įtampa. Savaimė aišku, kad Chruščiovas elgtųsi nelogiškai, jei galėdamas pagerinti Sovietų Sąjungos padėtį tarptautinėje scenoje, to nedarytų.

JAV dažnai girdime pavojaingą ir labai neteisingą nuomonę, kad komunizmas yra būtina žmonijos socialinės santvarkos stadija. Jei socialinis gyvenimas kuriame nors krašte neprogresuoja ir ūkinės sąlygos pasidaro sunkiai patenkiamos, toks kraštas yra pribrėdęs komunizmui -- taip skelbia ta teorija ir ja yra remiama JAV pagalba užsieniams, ogero-

vei kylant ir pats komunizmas po truputį minkštėja.

Prieš tokią pažįdą paskutiniame National Review numeryje pasisako prof. James Burnham. 1962 m. Italija darė proporcingai didesnę ūkinę progresą negu bet kuris kitas kraštas. Ir ką? -- Per šiu metų rinkimus komunistai surinko daugiaubalsų negu kada nors! Ir Kuba turėjo aukštesnę pragyvenimo lygį negu kiti lotynų Amerikos kraštai. Ir ji, ir tik ji, atiteko komunistams.

"Pirmutinė komunizmo priežastis yra... komunistai" -- moko profesorius -- "jei norite sustabdyti ar sunaikinti komunizmą, jūs turite sumušti komunistus: o to niekada nebus galima padaryti, vengiant kovos užsienyje ir leidžiant jiems veikti namuose..."

Pirmutinė pasyvi priežastis, ar sąlyga komunizmui plėstis yra valdančių sluoksnių nesugebėjimas vesti aiškia, logišką politiką ir nesugebėjimas sudaryti masėm įspūdį, kad jos žino, kur eina ir kad bus imamos reikalingų priemonių tikslui pasiekti".

Italija, pasak J. Burnham, pergyveno tikrą ūkinę revoliuciją į gerąją pusę, tačiau jos valdantieji elitas didžia dalimi susibūręs į krikščionių demokratų partiją, vietoj pasiėmus sau kreditą už tą pagerėjimą ir savo dalyvavimu NATO apsaugojus Italiją nuo sovietų, -- tas elitas rado reikalo lyg atsiprašinėti už savo užsienio politiką ir ieško idėjų marksistų pusėje. Kaip masės gali pasitirti tokiais vadais, jei jie patys sau netiki? (Kaip gali indonezai, brazilai ar prancūzai tikėti, kad amerikiečiai susitvarkys su Chruščiovu ar Mao, jei jie negali sutvarkyti Castro?)

"Užtenka vien šio šimtmečio istorijos, kad įsitikins, jog žmogus ne vien duona gyvena. Nei Stalinas, nei Mao, nei Sukarno, nei Nehru, nei Nasseris nedavė duonos. Ir nė vienas iš jų bevaldydamas nesijautė dėl to kaltas."

Jei tokios pažintros būtų laikomasi planuojant JAV užsienio politiką, šiandien pasaulis būtų buvęs daug geresnėje būklėje. Juo labiau, kad JAV techniškai yra daug geresnėje būklėje negu sovietai. Pagal "Science" magaziną -- American Association for the Advancement of Science organą -- sovietų gaminiai mokslo ir technologijos srityje negali nė iš tolo lygintis su Vakarais. Taip matuojant, Sovietų Sąjunga tėra tik trečios klasės valstybė. Ji negali lygintis nei su Vakarų Europa, nei D. Britanija nei Japonija, žinia, sovietų sistema turi tą privalumą, kad leidžia visas pastangas sutelkti į kurią nors sritį ir čia siekti propagandinių laimėjimų, kaip sputnikų atveju, tačiau tokie pasiekimai vienu

Praeitą sekmadienį nuo Atlanto iki Pacifiko lietuvių kolonijose buvo paminėta baisių birželio trėmimų sukaktis. Clevelande minėjimą suruošė ALT skyrius ir minėjimą atsilankęs miesto burmistras Ralph Locher pasakė kalbą. Nuotraukoje, burmistrai kalbant prie Basanavičiaus paminklo, sėdi iš kairės: miesto tarybos narys Edv. Katalinas, darželio pirm. J. Brazauskas, ALT skyr. pirm. K. Žiedonis, Čiurlionio ansamblio vadovas A. Mikulskis ir kt. Gilumoje stovi lietuvių organizacijų vėliavos su garbės sargybomis ir matoma dalis Čiurlionio ansamblio, padainavusio trejetą šventės nuotakai pritaikytų dainų.

J. Carlos nuotrauka

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS CLEVELANDE

Išvežtiesiems ir Sibire nukankintiems prisiminti Clevelande ALT skyrius birželio 16 d. suruošė minėjimą, kuris prasidėjo pamaldomis abiejų lietuviškų parapijų bažnyčiose. Šv. Jurgio parapijoje ta proga mišias laikė svečias iš Australijos kun. Petrasuskas. Organizacijos iškilmes papuošė savo vėliavomis.

Po pamaldų gausus Clevelande lietuvių visuomenės būrys susirinko Kultūrinio Darželio pašlaitėje, kur prie J. Basanavičiaus paminklo vėl išsiričiavę vėliavos, Čiurlionio Ansamblis, graži eilė aukštų svečių išklusė žodžius, primenančius komunistų žiaurumus ir padarytus nusikaltimus, kurių pletimasi gali sulaukyti tik sąmoninga kova už žmonijos laisvės idėją.

Minėjimą savo atsilankymu pagerbė Clevelande miesto burmistras Ralph Locher su ponija miesto tarybos narys Edv. Katalinas.

Minėjimą trumpu žodžiu atidarė ALT skyriaus pirm. K. Žiedonis. Sugiedojus abiejų valstybių himnus, kalbėjo Edv. Katalinas, kartu pristatydamas ir pakviesdamas kalbą pasakyti burmistrai R. Locher.

Burmistras R. Locher, patiskilęs iš Rumunijos, atėjo į minėjimą pasirodęs ir susipažinęs su Lietuvos padėtim, jos istorija ir tragiškųjų dienų įvykiais. Pabai-

goje jis pabrėžė, kad būdami šio krašto piliečiais kartu esame įsipareigoję kovoti už šio krašto principus, kurie ne tik nepaneigla, bet ir puoselėja savo žmonių kilmės įvairumo įnašą į kultūrinį gyvenimą, kuris įpatingu įvairumu reiškiasi Clevelande. Būti geru amerikiečiu dar nereiškia atsisakymo savo kilmės. Kad įsivešpatautų pasaulyje laisvė ir taika, kartu turime ryžtingai kovoti už savo kraštų laisvę, už savo kultūrinį gėrybių išlaikymą ir puoselėjimą.

Burmistro kalba buvo palydėta ilgais susirinkusių plojimais.

Minėjimui pritaikytą kalbą dar pasakė ALT skyriaus v-bos vicepirim. Jonas Daugėla, tragiš-

kųjų įvykių akivaizdoje kviesdamas visus lietuvius burtis vieningon kovon už krašto laisvę.

Iškilmes gražiai papildė Čiurlionio Ansamblio, vadov. muz. A. Mikulskio, padainavęs trejetą šventės nuotakai pritaikytų dainų.

Giedant maldą, prie J. Basanavičiaus paminklo buvo padėta gėlių puokštė. I. Stasaitė perskaitė paruoštą rezoliuciją, kuri bus pasiųsta JAV prezidentui ir kitiems krašto valdžios atstovams.

Šių iškilmių minėjimas pasižymėjo sklandžiu, punktualia organizacija, o jų orumą išskėlė ilgą laiką lietuvių tarpe nematytų aukštų svečių atsilankymas.

LIETUVOS NAUJINIŲ ATRANKA

Net bolševikinė Tiesa puola "vyresniusius brolius"

Balandžio 2 dieną iš Doneco baseino į Vilniaus geležinkelio stotį atriedėjo vagonas anglies, skirtas Vilniaus kuro kontorai. Anot Tiesos, "prasidėjo sukštis kontoros biurokratinė masina. Buvo imtasi priemonių, daryta žygių", o geležinkelninkai, nesulaukę anglies šeimnininko išskrovę ją ir saugoję ištisus du mėnesius, t. y. iki gegužės 31 dienos".

Galų gale anglis buvo atsiimta, bet už transportavimą ir saugojimą kontora turėjo sumokėti 805 rublius ir 65 kapeikas, kai pati anglis kaštavo tik 640 rb. 62 kapeikas. Žodžiu, vagono anglies kaina dėl biurokra-

tiško vilkinimo pakilo beveik 126%!

Už tokį biurokratišką šeimnininkavimą Tiesa smarkiai užsipuolė kuro kontoros tvarkytojus, o jos direktoriaus net fotografiją įdėjo "nevykusių potretų" skyriuje.

Pasižiūrėję ir pasipiktinę (Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* DAR NEPRASIDĖJUS MASKVOS-PEKINO DERYBOMS ideologiniais komunizmo klausimais, kiniečiai pasiuntė Maskvai ilgą notą, kurioje be 25 klausimų, sprendinių bendroje konferencijoje, reikalaujama, kad kiniečių komunizmo pažintros būtų skelbiamos Sov. S-gos spaudoje. Notoje aštriai kritikuojama Maskvos "nuolaidų" politika Vakarams.

* BUVĘS JAV PREZIDENTAS HERBERT HOOVER 88 m., sunkiai serga.

* JAV AUKŠČIAUSIAS TEISMAS NUSPRENDĖ, kad reikalavimas neprivačinėse mokyklose skaityti maldą ar cituoti bibliją yra nekonstitucingas. Sprendimas sukėlė gyvų diskusijų ir virto vienu iš labiausiai kontraversinių klausimų JAV vidaus politikoje.

* BRITŲ PREMJEERAS MACMILLAN parlamente gavo nežymų pasitikėjimą, bet manoma, kad jo vyriausybė neužilgo atsiestatydins. Premieriui nepavyko nuraminti nuotaukų, įkaitusių ryšium su karo ministerio Profumo įsivėlimu į aferą su jauna moterim, turėjusia santykių su sovietų karo atache.

Šiandien ir rytoj

BULGARŲ rašytojai Nevenai Stefanovai "nuriudėjo galva" už tai, kad padarė nedovanotiną klaidą: drįso pasipriešinti rusų kultūrinei politikai, kuria veržiami sekti Maskvos satelitinų kraštų kultūrininkai.

Ji drįso iškritikuoti rašytojo Dimitar Osinin straipsnį, pasirodžiusį bulgarų žurnale "Literatūros frontas", kuriame jis sveikino Chruščiovo moderniojo meno pasmerkimą.

Į tai Nevena Stefanova atkrito: "Nėra jau taip lengva suprasti meną. Anais laikais Beethovenas, Victor Hugo ir Stendhal masės nebuvo suprasti ir kultūrininkų elitas juos buvo pasmerkęs. Paveikslas negali gimti per vieną dieną. Autorius kurdamas padeda daug pastangų ir mėgėjas neturėtų sau leisti, rankas susikišęs į kišenę, kategoriškai tvirtinti 'Aš esu tauta ir man nepatinka'. Aš nemanau, kad mes galime pakęsti tokius žmones, kurie viską, ko nesupranta, priskiria svetimai ideologijai..."

Nors Stefanova savo straipsnį protestavo prieš Osininą, skaitytojai gerai suprato, kad šisvis taikomas į Chruščiovą, kuris Maskvoje žaibo greitu metu perbėgęs meno parodą, padarė kritiškų pareiškimus.

BULGARŲ kompartija tuojau reagavo ir "Literatūros frontas", kuriame buvo atspausťas Stefanovos straipsnis, buvo konfiskuotas. Bet ne visi egzemplioriai buvo policijos surinkti. Kai kurie dabar slapiai iš rankų į rankas platinami ne tik Bulgarijoje, bet ir kituose satelitinuose kraštuose.

Žurnalo redaktorius buvo atleistas iš pareigų ir ištremtas į provincijos kolchozą, o Nevena Stefanova išmesta iš rašytojų sąjungos, kas reiškia, kad ji nustojo visų privilegijų ir draugų...

Kompartijos ir valstybės galva Todor Živkov apkaltino ją ir "panašius" atsakominguais už jaunimo išsigimimą ir atitolinimą nuo komunizmo. "Jei tarp jaunimo atsiranda ištvirtėlių ir nusikaltėlių, tai dėl to kalti tokie menininkai kaip Stefanova, nes jie viską mato per juodus akinius ir nemato, kas yra gero Bulgarijoje".

Bulgarų kompartija, žiūrėdama per raudonus akinius, džiaugiasi suradusi atpirkimo ožius, kuriems gali suversti kaltes. Partijos ideologai niekad neprisipažins, kad atimdami jaunimui laisvę, niekad nesugebės duoti idealą. Omenininkai ten turi piešti tokius paveikslus, kurie atitinka komunizmo norams.

MASKVOJE jaunas rusas klausinėja iš AIŽiro studijuoti atvykusį jaunulį:

-- Ar tiesa, kad tavo tėvynėje dar yra nepatenkintų žmonių?

-- Taip, galimas dalykas, -- atsakė alžirietis kiek dvejodamas.

-- Ar komunistų partija dėl to ką nors daro?

-- Pas mus komunistų partija uždrausta...

-- Nesuprantu, tad kodėl tie žmonės nepatenkinti!!!

(vg)

Sovietinis kolonializmas

Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

tuo portretu vilniečiai ta-
čiau ėmė spėlioti, ar kar-
tais negaus Tiesa "per ke-
purę" už jį. Nes bartis už
negerus dalykus, taip pat ir
už biurokratizmą, žinoma,
galima ir girtina, tačiau ar
buvo Tiesa šiuo atveju pa-
kankamai apdairi ir pasi-
žiūrėjo, ką ji bara? Juk
Jevtušenko irgi buvo pa-
girtas, kad piktnosini žydu
žudymu ir persekiojimu,
bet gavo pylos už tai, kad
apkaltino tuo ir r u s s ,
ne tik vokiečius ar kitokius
"nenaudėlius nacionalistus".
Tiesa šiuo atveju atrodo
išsišokusipanašiai, kaip Jev-
tušenka, nes kas gi tie Vil-
niaus kuro kontoros "tvar-
kytojai"? Ogi štai: direk-
torius — L. Bachov, direk-
toriaus pavaduotoja — eko-
nomistė L. Ryžova, sandėlio
vedėjas — Krugliak,
vyr. ohalterė — A. Živi-
ca...

Vilniečiai, prisimindami,
kaip "tarkuojama" Pergalės
redakcija už įdėjimą R.
Lankausko ir kitų autorių,
kurie savo raštuose "knisa-
si po šiukšlynus", spėlioja,
ar ilgai teks laukti, kol ir
Tiesos redaktorių Zimanas
(tuo metu išvykęs į švediją
paėkskursuoti) gaus pylos,
kam leidžia Tiesoje
"kraptuoti krislus didžiųjų
brolių akyse" ir tuo "kenk-
ti tautų draugystės ir pro-
letarinio internacionalizmo
idėjai".

MAIRONIO JAUNOJI LIETUVA,

knyga be kurios negali ap-
sieiti nei vienas jaunuolis,
moksleivis.

Ribotas tos knygos
skaičius gautas Dirvoje.
Užsisakykite paštu.

Knygos kaina —
kietais viršeliais 2 dol.,
minkštais — 1,50 dol.

PASKUTINĖ SENOJO PASAULIO DIENA (2)

DALADIER PRISTABDO KARO PASKELBIMĄ

1939 m. rugsėjo 2 d., šešta-
dienio naktį Chamberlainas te-
lefonuoja Prancūzijos premje-
rai Daladier, kad gavus galutiną
pritarimą ultimatumui, Tuo laiku
Prancūzijos vyriausybė posėdyje
svarstė deklaraciją, kuri turėjo
būti padaryta skėmadienį parla-
mento.

"Aš susidariau įspūdį," rašė
Hesse Hitleriui, "jei Daladier tik-
rai pristabdo karo paskelbimą,
tai anglų visuomenė, sujudinta
vokiečių pergalėmis Lenkijoje,
labiau ir labiau stumia Anglijos
vyriausybę išeiti iš neryžtingu-
mo."

Vadinasi, rugsėjo 3 pirmomis
valandomis Hitleris jau žinojo,
kurią pusę padėtis pakryps.

Romoje šeštadienio naktį švie-
sa ilgai degė Mussolinio kamba-
rio lange. Italijos diktatorius
Benito Mussolini, 56 metų am-
žiaus, buvo rimtai susirūpinęs.
Jis tikėjosi, kad dar viena kon-
ferencija galėtų išgelbėti taiką,
nors vakarų demokratijos ir ne-
belinkusios būti Hitlerio apgau-
dinėjamos.

Mussolinio sąžinė rami, nes
jis darė viską, kad išgelbėtų
taiką. Rugsėjo 31 d. jis pra-
šė grafo Ciano, 37 metų amžiaus,
savo žento ir Italijos užsienio
reikalų ministerio, paruošti kon-
ferenciją rugsėjo 5 dieną. Angli-
ja ir Prancūzija būsiančios pa-
kviestos diskutuoti su Vokietija
Versalio taikos sutartį, kuri esan-
ti visų šių nesutarimų priežastimi.

Bet kitą dieną, naujiena apie
vokiečių invaziją į Lenkiją Romoj
sprogo kaip bomba. Mussolini
siuto iš pykčio, kad Hitleris su
juos nepasitarė. Tai buvo ne tik
sąjungininko įžeidimas, bet ir
paskandinimas projektuotos kon-
ferencijos.

Tačiau po kelių valandų pran-
cūzų užsienio reikalų ministeris
Goerges Bonnet pavedė savo am-
basadoriui Romoje François
Poncet painformuoti Ciano, kad
Prancūzija palankiai žiūri į kon-
ferenciją. Kiek vėliau Berlyne
Prancūzija ir Anglija per savo
ambasadorius pranešė Ribben-
tropui, kokiais pažadais jos yra
susirišusios su Lenkija.

Besistengdamas bet kokia kai-
na išvengti karo, Mussolini dėjo
visas pastangas, kad konferencija
įvyktų. Jis net užtikrino Hitlerį,
kad turįs Prancūzijos pritarimą.

Bet Ribbentropas šeštadienį po
pietų jam išsiuntė laišką, paste-
bėdamas, kad prancūzų-anglų no-
ta Fuereiui, primenant jų sąjun-
gą su Lenkija, yra panaši į ul-
timatumą. Tad tokiu atveju nega-
lima numatyti konferencijos.

Ciano tuoj pat telefonavo Pran-
cūzijos ir Anglijos užs. reikalų
ministeriams klausdamas, ar jų
įspėjimą reikia laikyti ultimatu-
mu. Bonnet, dėkodamas italui už
visas pastangas išsaugoti taiką,
atsakė, kad tai nėra joks ultima-
tumas ir jis tebėra palankus kon-
ferencijai.

Halifaxas buvo labiau katego-
riškas. Paneigdamas ultimatumo
terminą, pastebėjo, kad jo nuo-
mone Mussolini pasiūlymas nepri-
imtinas tol, kol vokiečių kariuo-
menė pasiliks Lenkijos teritori-
joje. Už poros valandų Ciano at-
sakė prancūzų ir anglų ambasa-
doriams Romoje, kad nesągalima
iš Fuererio reikalauti kariuome-
nės atitraukimo.

Vidurnaktį Mussolini planas su
šaukti "antrąjį Muencheną" buvo
palaidotas. Ciano suprato, kad vi-
sos tolimesnės pastangos veitui
ir užsadarė savo kambary rašy-
ti dienoraštį. Bet vos tik jis už-
migo, kaip ant naktinio stalo
suskambėjo telefonas. Jį infor-
mavo, kad George Bonnet teiravosi
pas Italijos ambasadorių Pa-
ryžiuje, ar italai negalėtų išgau-
ti bent simbolišką vokiečių ka-
riuomenės atitraukimą.

Ciano tai pažymėjo savo die-
noraštyje, pastebėdamas: "Niekio
daugiau nebegalima padaryti. Aš
metu į krepšį Bonnet pasiūlymą,
net nepainformavęs Duce. Tas tro-
do, kad Prancūzija eina prie di-
delio sprendimo be entuziazmo ir
netikrume. Prancūzai yra didvy-
riški, kai reikia gintis, bet nela-
bai rūpinasi svetimųjų valstybių
teritorijomis, kurios yra toli..."

Jei Ciano dar galėjo užmigti,
jo uošvis Mussolini negalėjo nu-
rimiti ir žmona Dona Rachele vel-
tui laukia sugrįžtant į vilą Tor-

lonia.

"Vargšas Benito", pasiguodė ji
vienai draugei, "jis dirba tiek
daug ir turi tiek daug rūpesčių.
Kad bent jis galėtų padoriai pa-
valgyti ir išsimiegoti."

Mussolini stengėsi visomis
priemonėmis išvengti karo. Jis
žinojo kad konfliktas bus nenau-
dingas ne tik Italijai, bet ir jo
asmeniškiesiems reikalams. Per
tuos 17 metų valdžioje Europos
politikai jį laikė "juodu gyvuliu",
bet jis visad išsisukdavo neiši-
kišges konfliktan. Tad nenorėjo pa-
daryti klaidos ir dabar.

Pagaliam, kodėl Italija turėtų
įsimaityti karan? Ji reikalinga
dviejų ar trijų metų pasiruoš-
ti. Jai trūksta žaliavų. Sunkiąją
artilėriją reikia sumoderninti.
Italijos pakraščiai nėra kaip rei-
kiant apsaugoti. Ką galėtų pada-
ryti du italų karo laivai prieš
kelioliką anglų ir prancūzų esan-
čių Viduržemę?

Paskutinė Mussolinio pastanga
nuraminti vakarų demokratijas
nepasisekė. Nebuvo reikalo ilgiau
sėdėti biure ir liko tik pasekti
žento pavyzdį ir eiti miegoti.

Kitame numeryje: ULTIMA-
TUMAS VOKIETIJAI...

TRUMPAI PASAULYJE

* "NAIKINANČIOJI NEPA-
TENKINIMO UGNIS DEGA KIEK-
VIENAMIE MISTE" -- vienoje
savo kalbų pasakė JAV presiden-
tas Kennedy. Tas sakinyus nusako
padėtį, šiuo metu vyraujančią ry-
šium su negrų integracijos klau-
simu.

Būdai, kuriais vyriausybė sie-
kia integraciją įgyvendinti, įvai-
riai komentuojami ir dar įvairiau
sutinkami.

Pvz., Georgijos senatorius Ri-
chard Russell išsireiškė, kad
prezidento siūlomieji įstatymai
integracijai pagreitinti reiškia
žingsnį komunizmo link ir kad
jis ir jo kolegos seantoriai ko-
vosia prieš tuos projektus viso-
mis savo dispozicijoje turimomis
jėgomis. Senatorius Russell yra
demokratų partijos narys.

Kiti reiškia nuomonę, kad 1963
metų vasara būsianti istorinė ko-
vų už integraciją vasara.

Ivykiai rieda įprastu Ameri-
kai tempu, tačiau jie rieda ne-
įprasta šiam kraštui linkme.

* SOVIETŲ PROPAGANDINIS
MANEVRAS, paleidus skristierd-
ve ir moterį, laimėjo tiek, kiek
reiškia pasauliui tas "pirmą kar-
tą"...

Teisingai pastatytas The Na-
tional Observer klausimas, "kas
gi turi būti laimėta su moterim
erdvėje", atsakymą atranda pra-
nešimuose, kad birželio 24 d. pra-
sideda tarptautinė moterų konfe-
rencija Maskvoje. Ten gi reikės
išskirti "sovietinius laimėjimus"
erdvėje, kad užslėpus kitus "lai-
mėjimus" toje santvarkoje, ku-
rioje moteris ir statybos darbuo-
se ir miško kirtime turi privalo-
mas "lygias teises" su vyrais...

DIRVOJE GALITE ISIGYTI AR UŽSISAKYTI

Br. Railos: Tamsiausia
prieš Aušrą — \$5.00.

Br. Railos: Iš Paskendu-
sio Pasaulio — \$5.00.

Rap. Skipitis — Neprikl.
Lietuvą Statant — \$5.00.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

GREETINGS and BEST WISHES

JOHN M. PETERS CONSTRUCTION CO

5339 Canal Rd.

LA 4-1461

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD — OSTERVILLE, MASS, KU-
RORTE PRIE ATVIRO ATLANTO PRIVATAUS PLIA-
ŽO, PUŠŲ PAVĖSYJE GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
VASARVIETĖJE

JANSONŲ VILOJE

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Graži vila ir erdvūs kambariai.
- Privatus 2 akry pušynas — parkas.
- Šiltos Golfštromo srovės atviros jūros plažas vos 7 min. pešioms.
- Rami aplinkuma — daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Geras ir sveikas lietuviškas maistas ir malonus patar-
navimas.

ATIDAROMA NUO BIRŽELIO MĖN. 15 D. IKI
RUGSĖJO 15 D.

Lietuviai savininkai Dr. Eduardas ir Marija
Jansonai visus maloniam kviečia atvykti
praleisti atostogas.

3 BŪDAI MALONUMUI TURĖTI!

Bonka, blėkinutė, o virš viso to — pastovus ir puikus Stroh's skonis.
Lengvas... švelnus... gaivinas... Vienintelis Amerikos ugnimi daro-
mas alus. Ragauk Stroh's ir patirki, ką ugnimi darymas teikia alaus
skoniui. Visuomet aukštos kokybės... populiarios kainos.

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto per-
siuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

DIRVA

THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).
Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiurberkis.
Redaguoja:

Jonas Čiurberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikunus,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.
Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

PALAUŽTAS PAVERGTŲJŲ PASITIKĖJIMAS

Kad Sovietų Sąjungos pavergtuose kraštuose įmanomas sukilimas, įrodė Vengrijos pavyzdys. Reikėjo imtis karinės intervencijos, apgaulės ir niekšiško smurto, kad vengrų tautos laisvės prošvaitės būtų vėl užtemdytos komunistiniais pavergimo metodais.

Griežtos akcijos stoka iš Vakarų pusės buvo stengiamasi atpirti JTO rezoliucijomis, kaip pasaulio sąžinės balsu, pasisakančiu prieš komunistinį terorą. Bent jau to meto JTO akcija Vengrijos klausimu buvo tam tikra moralinė atspara pavergtoms tautoms, moralinė pagunda, kad jų siekiai palaikomi tarptautinėje arenoje, kuri, gaila, tiek realios jėgos neturi, kiek jos reikia Kongo džiunglių karams numalšinti.

Toji JTO akcija Vengrijos atžvilgiu buvo stipriai remiama JAV delegacijos ir, aišku, vyriausybės. Su Kadaru režimu nebuvo skaitomasi, kaip su vyriausybe. To režimo delegacija nebuvo įsileista į JTO.

Šiandien padėtis jau kita. Valstybės Departamentas, aplenkęs JAV Senato užsienio reikalams komisiją, nutarė, kad jau nebėra ko prieštintis Kadaru režimo atstovų įsileidimui į JTO.

Senatorius Thomas J. Dodd pareiškė, kad "normalizavimas santykių su Kadaru vyriausybe yra jungiama su griežtu postūkiu politikoje. Pasikeitimai politikoje tokiais svarbiais klausimais neturėtų būti vykdomi nesutarus su Kongresu."

Pagal senatoriaus Th. J. Dodd pareiškimą, tai liečia ne vien tik Vengriją. Toji politika palaužė širdis ir dvasią 100 milijonų žmonių už geležinės uždangos, nustojusių vilties į JAV įsipareigojimų ir pasižadėjimų įgyvendinimą.

-- Kas galės kaltinti mūsų draugus už geležinės uždangos, jei jie liks nusivylę, dar blogiau, jei jie jausis išduoti? -- klausia senatorius.

Politikos pasikeitimu Vengrijos režimo atžvilgiu siekiama švelninti įtampą su Sov. Sąjunga.

Nuolaida po nuolaidos įtampos nesumažino, tik padidino Kremiaus aroganciją, apetitus ir nesustabdė tebevykdomos agresijos. Taigi, ko čia jaudintis dėl režimo Vengrijoje, kada to paties režimo šaknys jau iš Kubos plečiasi po visą Pietų Ameriką.

Tokios užsienio politikos eiga kelia susirūpinimą ne vien senatorių tarpe. Čia jau yra kiekvieno Amerikos piliečio saugumo reikalas. Neveltui šiandien daugiau kalbama ne apie pavergtų kraštų Europoje išlaisvinimą, bet apie JAV saugumo padėtį iš viso. Ar galėtų kas patikėti, kad JAV, žingsnis po žingsnio, atsisakytų savo principų, kuriais rėmėsi viso pasaulio žmonijos laisvės ir nepriklausomo gyvenimo idealai. Neįtikėtina, bet faktai kalba už tai, kad sekančiuose rinkimuose turės išryškėti, kuri dviejų partijų puoselėjo švairius ir nesuteptus žmonijos laisvės principus, išlaikiusius Ameriką pirmąją pasaulyje valstybę eilėje. (J.Č.)

VIEŠAS PAREIŠKIMAS

Šis laiškas turėtų išaiškinti kai kuriuos klausimus, ryšium su Manyland Books (85-37 88 gt., Woodhaven 21, N.Y.) išleista angliskame vertime Jurgio Gliaudos knyga Namai ant Smėlio. Nors įžanginiame puslapyje nuopelnai skiriami bendroms dviejų vertėjų -- Raphael Sealey ir Milton Stark -- pastangoms, turiu pareikšti, kad nei asmeniškai nei profesiniai su pirmuoju netu-

rėjau progos susipažinti. Faktas, kad Sealey pavadė jungiama su manąja, kaip to vertimo bendradarbio, man yra nelaukta staigmena, tuo labiau, kad Gliaudos novelės tekstą angliskai aš vienas paruošiau jau 1954 metais. Iš informacijos gaunamos Lietuvos Enciklopedijoje, Sealey, anglas vedęs lietuvaitę, lietuvių kalbos nežinojo iki 1955 metų. Jungiant mano pavardę su Sealey, leidėjas išgalvojo fiktyvią literatūrinę partnerystę, neturinčią jokio pagrindo.

Būdinga, kad ruošiant šią knygą spaudai, nei autorius, nei leidėjas ar iš kažin kur atsiradęs bendradarbis nerado reikalo su pažindinti manęs su jų planais. Panašus nesiskaitymas su autoriaus teisėmis atsitiko pernai toj pačioj Manyland leidykloj leidžiant Lithuanian Quartet, kur A. Barono novelę "Dead End Street" būk tai išvertę Milton Stark ir

Antanas Olis (dešinėje) su Illinois gubernatoriumi W. G. Stratton gerisi lietuviškuoju atžalynu -- jaunosiomis kanklininkėmis.

PUSVALANDIS PRIE ANTANO OLIO PAVEIKSLO

Stasio Santvaro kalba, pasakyta Antano Olio 5 metų mirties sukakties akademijoje Chicagoje birželio 15 d.

Mudu su Antanu Oliu pasimatom gana dažnai. Mažiausia viena kartą per mėnesį. Tokiu atveju aš žiūriu tiesiog jo akysna ir bandau įspėti mįslę: kodėl buvo priežastis, kodėl turėjo būti galinga mintis, kuri atvedė Amerikos lietuvių tarpą tokią taurią, tvirtą ir dinamišką asmenybę, kodėl galia išugdė tokį lietuvių patriotą. Mįslė nekasdieniška, nes Antanas Olis gimė krašte, kurio patrauklumo jėga jau ne vieną tūkstantį mūsų tautiečių paskandino bespalviu įvairių tautybių vandenynė, trumpai vadina-mam Amerika.

Susimąstymo valandą kartais aš girdžiu Antano Olio žodžius: "neturėjau laimės pamatyti Lietuvos; bet aš buvau laimingas, sutikęs čia žmonių, kurie atėję iš Lietuvos prieš 40-50 metų, žinojo ir mokėjo, kaip paskleisti meilę Lietuvai"...

Akivaizdžiai nūdieninių mūsų rūpesčių kai kada atrodo, kad ir tie jo žodžiai yra sunkiai įsėjama mįslė. Atsakymo į tą mįslę tenka pačiam ieškoti, nes jis, Antanas Olis, jau nebe kalba, o tik žiūri į mane ir šypsosi dideliu popierio lape sustingusia šypsena...

Taip, mudu gana dažnai susitinkam su juo ALT S-gos Bostono sk. namuose, kur jo portretas kabo greta dr. J. Basanavičiaus, dr. Vinco Kudirkos, kan. Juozo Tumo-Vaižganto ir Vlodo Putvio.

Dalinį atsakymą į keliamą klausimą duoda dienraštis Draugas savo nekrologiniame straipsny. Sakau, dalinį, nes žmogaus gyvenime atskiros asmens apsisprendimas ir gairių sustatymas

Clark Mills. Tai taip pat yra fikcija ir žemas kitų darbų pasinaudojimo būdas.

Norėčiau literatūrinės etikos klausimus, praktikuojamus Manyland Books ir jų bendradarbių palikti atvirom lietuviškų laikraščių skaitytojų diskusijom.

Milton Stark
Los Angeles

kilniems tikslams siekti yra daug reikšmingesnis veiksnys negu paprastai apie tai galvojama. Draugas tuo klausimu rašo: "velionies lietuviškumas iškeliai pačias aukštumas tėvų vaidmenį. Jis tai paveldėjo iš savo tėvo Antano Olšausko, Chicago lietuvių gyvenime suvaidinusio didelį vaidmenį ir savo vardą įrašiusio į mūsų tautos istoriją, kaip laik-

Antanas Olis JAV karinio laivyno uniformoje, atliekant karinę prievolę.

raščio ("Lietuvos") ir daugelio lietuviškų knygų leidėjo. Jis pasirūpino, kad sūnus išaugtų geru lietuviu."

Ministeris Bronius K. Balutis, primindamas žinomą ir elementarinę tiesą, kad "kas savęs negerbia, to negerbia ir kiti", draugą iškeltą mintį pagilina ir praplečia. Jis sako: "Antanas Olis, keisdamas savo pavardę, klaidos nepadarė. O lengvai galėjo ją padaryti, nes jis gimė Amerikoje ir Lietuvos, savo tėvų žemės niekadoms net nematė. Tai pirmas jo gilios inteligencijos, nuodugnaus susipratimo ir sveikos tautinės ambicijos požymis. Jis stipriai puola akin kiekvienam lietuviui ir kiekvienam amerikiečiui, kurie šiuose dalykuose nu-

simano."

Toliau Balutis dar priduria: "Antano Olio tėvas savo laiką buvo pionierium tarp Amerikos lietuvių -- apšvietos ir biznio srityje. Antanas Olis, be abejo, buvo tolygiu pionierium -- politikos srityje. Jis sėkmingai skynė kelius amerikietiškoje aukštesnėje politikoje, nepamiršdamas drauge ir lietuviškųjų reikalų."

Teisybė, kaip daugeliui mūsų, ir Antanui Oliui tėvas buvo galinga kolona, į kurią sunkesnėm gyvenimo valandom jis galėjo be baimės atsiremti. Tačiau drauge išskyla ir jo paties raiški asmenybė, svetimos mariose pajėgusi nepažudyti lietuviško spindulio savam veide ir savoj širdy...

Kol Antanas Olis gyveno ir dirbo mūsų tarpe, mudu buvom beveik nepažįstami. Man su juo teko susitikti tik tris kartus. Pirmą kartą jį pamačiau 1949 m. rudenį, Amerikos Lietuvių Tarybos seime, New Yorkerio viešbuty, New Yorke.

Kaž kuris geras žmogus, paėmęs už rankos, mane privėdė prie jo ir supažindino. Gerai atsimenu jo liekną, tiesią, gana aukštą ir elegantišką stovylą. Atsimenu jo santūrią, bet giedrią ir nuoširdžią šypseną, atsimenu patrauklumą ir kažkokią užburiančią jėgą, kuri žadino norą su juo suartėti, atsimenu ir staiga dingusią giedrą nuo jo veido, kai jam tariai mano žodžiai tegalėjo kelti tik rūpestį...

Kai šiandien į tą mudviejų susitikimą žiūriu, man pačiam atrodo, kad buvo paika Antanui Oliui apie naujakurių šeimą užgriuvusį vargą kalbėti. Iš pareigonio, kuris tada stovėjo lietuvių rašytojų prieky, jis, greičiausia, ne tokių "naujienu" laukė. Kai aš savo aimanas baigiau, Antanas Olis kurį laiką tylėjo ir galvojo, po to pasakė:

-- Jei atvyktum Chicago, bandytum kaip nors savo vargus palengvinti...

Susitikimų eilės tvarka šiuo atveju nėra svarbi. Tegu būna, kad antrą sykį mudu susitikom Bostone tokiu laiku, kada bauginą debesys nuo mano dangaus kuriam laikui buvo pradingę. Antanas Olis buvo pagrindinis kalbėtojas Vasario 16 d. iškilmėse, kurias rengė šio miesto ALT skyrius.

Mes, lietuviai, teatro salėje beveik visada esame šalti, sandūris ir itin kritiškai nusiteikę. Tokių nuotaikų atsargą sudarė, mes susirinkom ir Antano Olio paklausyti. Tiesa, salė buvo kupina, gal apie pusantro tūkstančio tautiečių, bet salės erdvė kabojo mūsų tradicinis abejingumas:

-- Na, mielas žmogau, dabar paklausysim, ką tu čia mums pagiedosi!...

Antanas Olis kalbėjo be lapo, be popierin surašytų apmąstymų, kaip ir dera gražbiilam advokatu. Kalbėjo laisvai, su puikia balso išraiška, dailiu sakiniu, su-

telktom mintim, tvirtai laikydamosi temos rėmuose, kalbėjo gražia, žodinga ir gerai kūrta lietuvių kalba, tikėdamas tą, ką sako. Kai jis savo žodį baigė -- salėj kilo tokia plojimų audra, kokios tik retas kalbėtojas Bostone tesusilaukia. Vėliau, pertraukos metu, erdviuose prieangiuose, daugelio lūpos buvo beveik ta pati nuostaba:

-- Židrėkit, čia gimęs, o koks patriotas, kokia graži jo lietuvių kalba!... Bendruomenė, kur tėvų ir vaikų, vyresniųjų ir jaunesnių santykiai yra pagrįsti meile, pagarba ir susipratimu, tokis posakis galėtų net juokingas atrodyti.

Aiman, mūsų tarpe, Amerikoje, patriotizmas ir geras mokėjimas savo kalbos jau darosi savo pobūdžio sensacija, tartum svetimoj žemėj gimęs ar augęs lietuvis, tai jau ne lietuvis, o gegužės vaikas. Tai sakydamas, nei vieną asmeniškai nerodau pirštu. Man rodo, tai yra mūsų tautinė silpnybė, ir tą liūdną faktą, lyg koks senovės metraštininkas, užrašau, kaip skambų atgarsį mūsų emigracinio gyvenimo negero vių bei rūpesčių.

Apsilankymo proga, po Vasario 16 d. iškilmų, Antanui Oliui pagerbti buvo surengtas pobūvis dailiuose ALT S-gos Bostono sk. namuose. Prigūžėjo svetelį iš kairės ir dešinės. Kaip jau mūsųose įprasta, sakėm kalbas ir svečių gyrim. Teko prabilti ir šių eilučių autoriui. Atsimenu, savo šneką baigiau linkėjimu, kad Antanas Olis būtų išrinktas JAV senatorium...

Amerikos lietuvių išeivija, jei-gu ji būtų ambicinga ir neturėtų tokio gąsdinančio kiekio atskilėlių, savy nesusigaudančių ir gana nenorom save tik "gimusiu lietuviu" vadinančių -- JAV Kongrese mes galėtumėm turėti ne vieną, o gal net du ar tris savo tautos žmones. Nors tikslų statistikos duomenų neturim, bet atsimindami su žmogaus gyvenimu kartu einantį dauginimosi faktą (pvz., mano dėdė kažkur Pensilvanijoj turėjo 7 ar 8 sūnų ir dukterų šeimą) - šiame krašte, man rodo, liet. kilmės žmonių gyvena gerokai daugiau, negu nuolat ir pastoviai kartojamas vienas milijonas.

Deja, kaip ir kitos šio krašto gyventojų mažumos, ir mes neturime per daug tokių asmenybių, koks buvo adv. Antanas Olis. Galimas dalykas, dėl to ir JAV senat mums lyg ir teisėtai priklausanči kėdė dar vis tebėra veržlesnių vyrų užimama...

Pokylis pertraukos metu, kai pakilom nuo vaišių skobnio, Ant. Olis priėjo prie manęs, maloniai nusišypsojo, paspaudė ranką, bet nei žodžio neprasitarė apie mano iškilmingą linkėjimą. Iš tikro, aš nežinau, ar JAV senatorystė buvo Antano Olio siekimas ir svajonė, aš tik buvau ir tebesu įsitikinęs, kad savo darbais ir gabumais Antanas Olis akivaizdžiai įrodė, jog jis galėjo būti iškilius JAV Kongreso narys.

Trečią kartą mudu vėl susitikom Bostone -- ALT S-gos seime. Tame parengime aš buvau tik meninės dalies dalyvis. Kalbom, o taip pat peilių ir šakučių barškėjimui aptilus, kai nuo stalų pakilom, Antanas Olis priėjo prie manęs, jau kaip prie seno pažįstamo, ir tarė:

-- Gražūs tavo eilėraščiai, Santvarai, tik tokie sunkūs ir liūdni. Bet, man rodo, aš suprantu, aš suprantu, kodėl jie tokie gims-ta...

Antano Olio žodžiai nebuvo nei papeikimas, nei pagyra, o tik subtili pastanga giliau pažvelgti į darbą rašytojo, pradedančio naują gyvenimo laikotarpį ant svetimo ir nuogo akmens...

Tai ir buvo paskutinis mudviejų pokalbis šioj būty. Po kurio laiko atėjo liūdna žinia, kuri, kaip daugeliui Amerikos lietuvių, ir man sopulingu dūžiu smarkiai sutrenkė širdį.

Kiek aš pažinau Antaną Olį, kaip žmogų ir lietuvių patriotą, kiek aš pažinau jį iš jo darbų ir žodžių, man vaidenasi, kad jo idealų, siekimų ir apsisprendimo filosofiją (ne filosofavimas, kurio mūsų tarpe dabar taip gausiai užderėjo) buvo natūrali, sveika, išmintinga ir paprasta. Berods, nėra labai sunku tą jo gyvenimo filosofiją keletu sakiniais apibūdinti.

Antanas Olis, gimęs Amerikoje ir gyvom akim Lietuvos nematęs, niekad nebuvo atitrūkęs nuo lietuvių, niekad nebandęs ir ne-

(Nukelta į 4 psl.)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCKTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 30 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

GREETINGS and BEST WISHES

**A. D. PELUNIS
OLDSMOBILE INC.**SEE THE NEW 1963 OLDSMOBILE
13123 Detroit Ave. AC 6-6433

GREETINGS and BEST WISHES

**SLAGOR MACHINE & TOOL
COMPANY INC.**

9401 Sandusky VU 3-7788

GREETINGS and BEST WISHES

**TRIO MACHINE &
MANUFACTURING CO.**35700 Vine St. WI 2-3520
WILLOUGHBY, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES

**TRIANGLE STAMPING
COMPANY**

5101 Carnegie Ave. HE 1-0282

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

IN BEHALF

OF YOUR

CITIES SERVICE DEALER

GREETINGS and BEST WISHES

THOMAS J. UNIK CO.INSURANCE AGENCY
EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg.

GREETINGS and BEST WISHES

**IDEAL BUILDERS SUPPLY
AND FUEL COMPANY**

4720 BROOKPARK SH 1-1600

**Pusvalandis prie Antano Olio
paveikslo...**

(Atkelta iš 3 psl.)

susigundęs iš lietuviškų gretų pasitraukti. Kaip įsakinys testamento žodžiai, skamba jo samprotavimai: "Jei būsi geras ir susipratęs lietuvis -- būsi lojalus ir geras Amerikos pilietis." Arba tas pats atvirkščiai pasakyta: "Jei nori būti geras ir garbingas JAV pilietis, tai nepamiršk, kad visų pirma turi būti geras ir garbingas lietuvis."

Manding, tie žodžiai, tai didis Antano Olio palikimas, plazdantis kilnia žmogiška širdim, tautinės pareigos giliu supratimu, sveika ir nepalaužiama tauraus lietuvių išmintim. Tas jo palikimas tebėra gyvas nūdien, savo aktualumo jis nepraras ir tada, kai bus nubėgę ne penki, o daugel, daugel metų po Antano Olio mirties.

Kad mano tarti žodžiai neskaibėtų pigiu komplimentu, trumpą valandėlę atsigrįžkim į savo kasdienybę ir joje pasidairykim. Ar daug, ypač tarpe tų, kurie paskui mus eina, yratokių, kurie gyva sąmone suvokia Antano Olio palikimą? Kai kam nereikėjo gimti Amerikoje, tas atsitiko Lietuvoje, o, žiūrėk, kokių abejonių ir kokio nesusigaudymo savo dūšioj mes girdim! Beveik jau banalybe darosi filosofavimai, kad Jurgis ar Jonas neranda ryšio su savo tauta, kad vienas ar kitas nepajėgia aprėpti lietuvių tautos kovų ir siekimų erdvę. Yra nemažai regimų faktų šiam dvasiniam būdui įrodyti. Tačiau šia proga pakaks priminti, kad, niūrios tikrovės akivaizdoje, Antano Olio paliktai šitikinimai, siekliai ir idealai gali mums būti daug galingesnė šviesa, negu ta, kurią svaisto švyturys audringoj pamario naktį...

Tautinio ir kultūrinio gyvenimo problemose, prieauglio nuo lietuvių atšalimo problemose ir visuose mūsų kasdieniniuose nusidėjimuose velionis Antanas Olis yra klasikinis pavyzdys, kaip emigracijos galima būti veikliu ir įtakingu Amerikos piliečiu, o drauge ir garbingu lietuviu patriotu, nusipelnančiu tik pagarbą ir admiraciją.

Dr. Juozas Girnius teigia, kad lietuvių svetimuose kraštuose išlaikys tik rinkiniai, savas menybės nepraradę ir intelektualiniu požiūriu galingi lietuvių būreliai. Kiekviena naujai užtekanti diena vis daugiau šitę teigimą patvirtina. Mano linkėjimas būtų, kad tie būreliai būtų žymiai gausiau.

Dr. Juozas Girnius teigia, kad lietuvių svetimuose kraštuose išlaikys tik rinkiniai, savas menybės nepraradę ir intelektualiniu požiūriu galingi lietuvių būreliai. Kiekviena naujai užtekanti diena vis daugiau šitę teigimą patvirtina. Mano linkėjimas būtų, kad tie būreliai būtų žymiai gausiau.

Dr. Juozas Girnius teigia, kad lietuvių svetimuose kraštuose išlaikys tik rinkiniai, savas menybės nepraradę ir intelektualiniu požiūriu galingi lietuvių būreliai. Kiekviena naujai užtekanti diena vis daugiau šitę teigimą patvirtina. Mano linkėjimas būtų, kad tie būreliai būtų žymiai gausiau.

sesni ir nemažiau veikūs, kaip Antanas Olis. Esu tikras, jeigu velionis būtų gyvas, ir jis nesusvyruotų tokiam sprendimui tarti.

Lietuviškam gyvenime Antanas Olis skraidė, kaip sakalas.

Galima įterpti, kad nuo karių ir kunigaikščių laikų Lietuvos politikai ir visuomenės veikėjai nepakankamai rūpindavosi tautinės kultūros ugdymu ir ne dažnai parodydavo supratimą, kad -- kovose dėl tautos ir valstybės siekių -- tautinė kultūra gali būti aukso kirvis.

Antanas Olis ir šiuo požiūriu yra reta ir nuostabą kelianti išimtis. Tautinė kultūra, kaip aukso kirvis, savo veikloje jis naudojosi apgalvotai ir rūpestingai. Žinomi faktai, kad Antanas Olis geros Chicago salos pats yra dirgavęs liet. simfoninės muzikos koncertus. Jis nepabūgo atsakomybės ir net medžiaginių nuostolių, kai Amerikoje rengė liet. dailės parodas. Plačiai pagarsėjo lietuvių sąskrydžiai Washington, D.C., be politinių pokalbių, visada būdavo vainikuojami liet. dailininkų darbų paroda ir lietuviškos muzikos koncertu. Visa tai rodo, kad Antanas Olis puikiai suprato, jog dinamiškoji ir kuriančioji lietuvių nėra tušti žodžiai, pradingstą vėjų pagairėse.

Daugumai liet. menininkų ir kultūrininkų būtų didelė paguoda, kad ir kiti mūsų politikai ir visuomenininkai, atsirėmę į Antano Olio pavyzdį, pradėtų eiti tautinės kultūros ugdymo bei rėmimo keliu ir nelemtą tradiciją, atsivelkančią iš praeities tolimų, padėtų, pvz., Chicagoje esančią Lietuvos Archyva...

Visuomeninė ir politinė veikla paprastai remiasi talka. Pačiam vienam ir Ant. Olio polėkių vyrui nebūtų buvę lengva laimėjimų pasiekti. Visų pirma jo sumanymų, rūpesčių ir pasiryžimų tiesioginė rėmėja ir palaikytoja buvo p. Verna Žilėvičiūtė - Olienė. Jai priklausė mūsų dėkingumas ir nuoširdi pagarba. Po jos aš minėčiau tą puikiai susigrojusį kvartetą, kurį savo laiku turėjo Amerikos lietuviai, o drauge ir šio krašto tautininkai. Raidyno tvarka kvartetą būtų galima taip išvardinti: Juozas J. Bachunas, dr. Steponas Biežis, adv. Antanas Olis ir komp. Antanas Vanagaitis.

Deja, kvadrumvirato jau nebėra. Tačiau akivaizdi paguoda, kad iš keturių mūsų tarpe dar tebėgyvena du -- Juozas J. Bachunas ir dr. Steponas Biežis.

Po kurio laiko Antanas Olis gali skambėti, kaip graži legenda. Kad taip nevyktų, jau dabar jo artimieji bičiuliai turėtų pasistengti, kad būtų parašyta jo monografija. Mano nuomonė: veiklas būtų itin svarus, jeigu jame būtų aprėpti Tėvo ir Sūnaus darbai.

Visi mes žinom, kas ištinka kiekvieną žmogų, kuriam buvo lemta ateiti į šį pasaulį ir jame pasidairyti. Shakespeare'o Hamletas, atsidūręs kapinėse prie duobkasių kasamos duobės, paėmęs rankosna buvusio karaliaus juokdario Joriko kaukolę, tą žmogaus kūno rūšį daliai itin ryškiai apibūdino:

"Ak, vargšas Jorikas! Aš jį pažinojau, Horacijau. Vyras be galo sąmojingas, pilnas nuostabiųjų išmonių; jis šimtus kartų nešiojo mane ant kupros; o dabar -- net koku įsivaizduoti... Širdis pyksta, vien apie tai pagalvojus. Čia buvo tos lūpos, kurias tiek kartų bučiavau. Kur dabar tavo išdaigos, tavo išdykavimai, tavo dainos, tavo žaižaruojanti linksmybė, nuo kurios visas stalas kvatodavo?"...

Taip, mes išeinam, bet mes tikim, kad žmogaus siela yra nemirtinga. Kokis tasai nemirtingumas -- nelengva mums suvokti. Bet apie sielą kalba ir begėdiškiausia mūsų dienų materialistinė pasaulėžiūra -- rusų komunizmas...

Gal žmogaus siela, tai jo paliekami darbai, jo pastangos būti tikru žmogum, sukurtu pagal Dievo paveikslą. Jeigu tuose žodžiuose slypti nors krislas nuvokimo, tai Antanas Olis tebėra gyvas savo paliktuose darbuose. Ir jo tauri lietuvių -- mūsų visų lietuvių -- juk niekad, niekad negali mirti!...

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

UNITED PROVISION2269 ST. CLAIR AVENUE MA 1-6125
CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES

**GEORGE V.
WOODLING**

GREETINGS and BEST WISHES

SURPLUS VALUE CENTER

13107 ST. CLAIR AVE. UL 1-5116

GREETINGS and BEST WISHES

NEWMAN PONTIAC MOTOR, INC.

SALES AND SERVICE

SEE THE NEW OUTSTANDING

1963 PONTIAC CARS

11628 EUCLID AVENUE RA 1-9493

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 Bessemer Avenue

DI 1-9807

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

OMER W. SCHROEDER

GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

815 Superior Ave, Cleveland 14, Ohio PR 1-6000

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

**KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI
PAS MUS!**

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NĖS DIVIDENDŲ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NĖS IŠ TO PRAGYVENA.

**ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

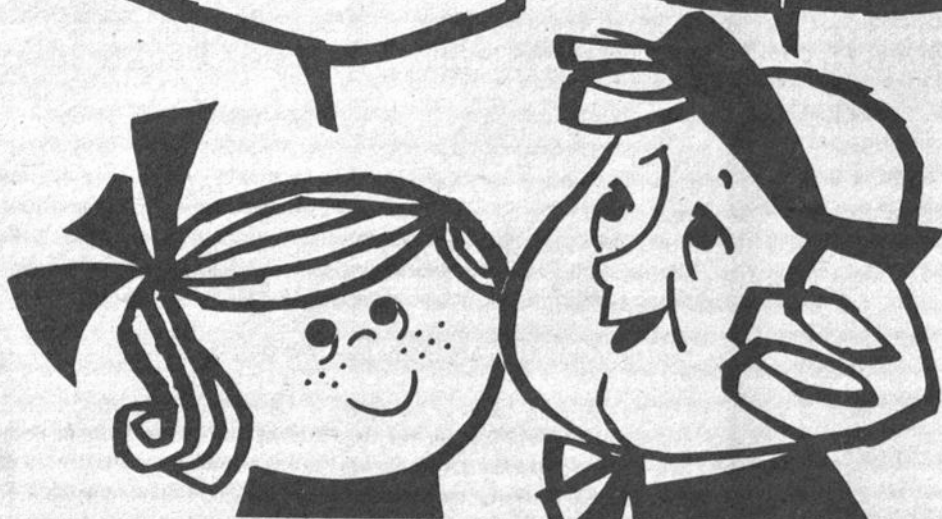
JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

*Whee!***CTS
IŠVYKOS***yra puikios!*

Geriausios būdai išvykoms

Cedar Point ★ Basebolo rungtynės
Futbolo rungtynės
Zoologinis sodas ★ Pavasario gėlių išvykos
Misterinės išvykos
Rudens lapų išvykos ★ ir kitų
ir jūs galite iš anksto paštu gauti pranešimus, skambinant MAIn 1-9500 ar rašant CTS. 1404 East 9 St.

PROVOKATORIŠKA OPOZICIJA VINCAS RASTENIS

Jau ir mūsų spaudoje nemaža rašyta apie savotišką reiškinių Sovietijoje, -- apie rašytojų - poetų (ir dailininkų bei kitų menininkų) neva maištavimus prieš meno reglamentaciją ir net apskritai prieš vyraujančią politinę dvasią. Bet tai daugiausia buvo vakariečių laikraštinių pranešimų bei samprotavimų atpasakojimai. Be ne tik J.A. Greimas iš Paryžiaus ir B. Raila iš Tolimųjų Vakarų bus pridėję savų ir gana taiklių (kiek tai įmanoma, remiantis turima informacija) samprotavimų. Ir tiesų, ta Evtušenkos ir kitų "opozicija" Kremliaus režimui atrodo gerokai įtartina. Evtušenkos siutėjimai iš vienos pusės atrodė neva opozicijai, bet visos aplinkybės nuolat siūlė pri-

siminti, kad tai kažkas panašus į "pozicijos palaimintą opoziciją", kad tai lyg kažkuriuo sumetimų tyčia leidžiama.

Juk, tiesą sakant, toks Evtušenka "maištauja", -- prieš ką? Ogi prieš mirusį, nuvainikuotą, iškeiktą Staliną ir jo "atgyvenas". "Maištingoji" Evtušenkos poezija, kad ir eilėmis parašyta, savo turiniu kartoja ne ką kita, kaip Chruščiovo kalbas ir Izviestijų bei Pravdos vedamuosius, arba Krokodilo "satyras"... Todėl net ir tada, kai daugelis Vakaruose tarėsi. Evtušenkoje "geležėlė radė", siūlyte siūlėsi apie Evtušenką tik toks sprendimas: "Šut jėgo veličestva" (Jo didenybės juokdarys). Evtušenka ir Co. gana sėkmingai tirpė širdis tų normoninų vakariečių, kurie vis dar tikisi, kad Kremliaus režimas suliberalėsias, su žmoniškėsias ir su juo gal netrukus būsia galima visai žmoniškai sugyventi, ir net jo valdžioje būsia ne taip jau nemalonu gyventi.

Bet, štai, "dėdė Nikita" vėl trinkelėjo kumščiu į stalą, ir riktelėjo, -- užteks, vaikeliai! Reiškia, su "liberalėjimo" viltimis baigta... Tada griebiamasi kitos paguodos: jeigu taip, tai reikia manyti, kad menininkų opozicija tikra, ne dirbtinė. Tai, matyt, reiškia, kad dvasinis sukilimas prieš Kremliaus režimą visgi vyksta. O jei vyksta, tai kažin ar Nikitai pasiseks jį besuvaldyti...

Net gegužės 27 dienos Naujienose skaitėme apžvalgą apie "opoziciją diktatūrai poezijoje", kurioje vėl atpasakoti amerikietės žurnalistės Patricijos Blake senoki įspūdžiai iš Maskvos.

Amerikietė žurnalistė pasakoją, kad "opozicionierių" poetų kūriniai spausdinami laidomis po 50 ir po 100 tūkstančių, kurios bemažant išperkamos. Jų deklamacijų klausytis susirinkdavo (bet tai buvo pernai vasarą!) iki 14 tūkstančių žmonių minios, klausydavo iki vidurnaktį, kone isteriškai plodami... Ypač populiarį antisemitizmo tema ir Evtušenkos eilėraštis "Babij Jar", o taip

pat ir kiti eilėraščiai, plakantieji biurokratų niekšybes.

Ką gi, gali sakyti, jau kone atvira revoliucija prieš valdžią... Bet juk tai nesusipratimas, ar gal ir tiesiog naivus besidairančios viešnios nesusivokimas.

Amerikietė stebėtoja, iš arti mačiusi visus tuos "opozicijos" prasiveržimus, nepastebėjo vieno dalyko, kurį kažkas Paryžiuje pastebėjo (tą, berods, A. Greimas bus paminėjęs). Kai Evtušenką, besigiriantį dabartinėmis laisvėmis kalbėti "prieš valdžią", kažkas paklausė, o kas gi jiems pastato mikrofonus ir garsiakalbius į tokias minias kalbėti, "Ženia" nebesusigaudė, kaip čia bepasiaiškinti... Taigi, amerikietė stebėtoja, kalbėdama pie šimtą tūkstantinius neva opozicinės poezijos tiražus, kažkaip nepastebėjo, kas tą poeziją leidžia. Ji pamiršo, kad pagal dar Stalino laikais suredaguotą konstituciją Sovietijoje žodžio ir spaudos bei susirinkimų "laisvė" yra užtikrinta gana savotiškai: priemonės žodžiui viešai pasakyti parūpina valstybė, kitaip sakant, partija ir valdžia (kas praktikoje yra tas pats).

Nei Evtušenką, nei kiti savo tos "opozicinės" kūrybos nebūtų galėję nei viešai deklamuoti, nei spausdinti paskleisti, jei valdžia (su Nikita Sergejevičium priešaky) nebūtų to leidusi, palaiminusi ir priemonių parūpinusi.

Kodėl Kremliaus valdžia visa tai leido? Tą galima įvairiai spėlioti, bet nežinant visų užkulisų, spėliojimai spėliojimais ir pasiliks. Viena, kas viešai matoma, tai tas, kad pats gi Chruščiovas ryžosi visas esamas bėdas suversti ant Stalino ir "stalininkų" galvų. Taip kitus rodydamas juodus, bando pats bent kiek baltesnis atrodyti. Ką jis leido poetams, tai irgi tik suvertimas ant Stalino ir "stalininkų" atsakomybės už visus nebeįmanomus paslėpti negerus dalykus.

Leido gi Chruščiovas paskelbti ir Ivano Denisovičiaus Dieną

-- Koks idiotas įdėjo į tešlą tiek daug mielių?...

priverčiamųjų darbų stovykloje. Sujudo Vakarų pasaulis, paskaitęs: koks atvirumas! Bet kas nauja ten papasakota? Apie tas stovyklas ryškesnio ir išsamesnio papasakojimo dar niekas, regis, nėra parašęs, kaip parašė Solonėvičius dar 1937 metais savo Paryžiuje išleistoje knygoje Rosija v konclagerie (Rusija koncentracijos stovykloje). Bet Chruščiovas leido paskelbti vieną tokį rašinį dabar, Maskvoje -- irgi kaip jo paties žodžių apie Staliną patvirtinimą, irgi kaip dar vieną liudijimą, kad Stalinas buvo juodas, o Chruščiovas, kuris dabar leidžia apie tai kalbėti, baltas. Rusams Denisovičiaus diena negalėjo būti jokia naujiena, nesgi nėra Rusijoje šeimos, kuri iš savo tarpo nebūtų turėjusi atstovų tose stovyklose. Ne papasakojimas, o leidimas viešai papasakoti, matyt, buvo svarbu.

Bet kas atsitiko? Ogi, sako, visos redakcijos bemaž tapo užverstos apysakomis, romanais ir dienoraščiais maždaug ta pačia tema! Maža to, Rašantieji įsidrąsinę nebesistengė skirti Stalino laikų nuo dabartinių. Ir poetai, neišskiriant Evtušenkos, tyčia ar netyčia tai šen tai ten išsitarė tokių dalykų, kurie nesunkiai pritaikomi ir dabarčiai, pritaikomi ne tik Staliniui, o ir Chruščiovui... Kai "satyrininkai" ėmė plakti biurokratų niekšybes, pasidarė sunku beatskirti, kur čia kas tenka "amžinatilsiams", ir kas dabartiniams biurokratams...

Čia Chruščiovas ir užriko "Stoj!" Peckeliai, sako, nemokate padaryti, kaip reikia. Satyra, sako, aštrus peilis. Kritika -- ugnis. Peiliais ir degtukais reikia mokėti naudotis. Vaikams tokių dalykų negalima duoti į rankas. Taip "opozicija" ir pasibai-gė. Nei šimtą tūkstantinių leidinių, nei deklamacijų tūkstantinėms minioms. Tik pamokslai, kad visuose menuose reikia griežtai laikytis partijos-valdžios nurodymų. Ir viskas. Ir kur dabar tie didieji opozicionieriai?

Jų gal ir yra. Tos minios, kurios pirkė betką ir plojo betkam, kas tik bent kiek opoziciškai skambėjo, turbūt tikrai nėra poziciškai nusiteikusios. Bet opozicija iš viešumos vėl nuvaryta į neregimus užkampius.

Pats ryškiausias nesusipratimas visoj toj "opozicijoje" bene ir bus "Ženia" (Evtušenka). Net ir lietuviškus Kremliaus garsiakalbius Amerikoje įsai įpainiojo į keblumus. Ir jiemanė, kad "Ženia" bus vienas iš geriausių įrodymų, kad jau kada nekada, o dabar tai bolševikija gali rodytis, kaip pavyzdgingiausias minčių laisvės lopšys. Štai, sakė, Evtušenka Paryžiuje, Miunchene siautė ir kalbėjo, "kaip laisviausias žmogus", betgi kalbėjo už komunizmą, o ne prieš. Prikalbėjo visokių valdžiai nemalonių dalykų, valdžia ir jaudinosi ir priekaištavo, o vistiek, židrėkietė, jo nevaržo, nes išleidžia net į Ameriką. Laukė nekantriausiai išgirsti "pranašo iš laisvės šalies" gyvą žodį. Ir štai... susirgo. Taip "susirgo", kad jau apie kelionę į Ameriką teko pamiršti. Ir laukėjai nutilo, "kaip musė kandė"...

Tad kiek keista, kam dabar dar kartą atrajojami tie seni įspūdžiai apie evtušenkišką "opoziciją"...

Evtušenkai, matyti, buvo duotas uždavins -- pavaidinti opoziciją. Bet kai pavaidino, uždavinio davėjai pasakė, persistengei, esi dar vaikas, nemoki degtukais žaisti, tai ir užsičiaupk.

Ogi tas "antisemitizmas"! Buvo, aišku, leista ar net patarta paplakti ir antisemitizmą, bet tik tiek, kiek reikia Stalino, ne kieno kito niekšybėms, išryškinti. "Ženia" pasikarščiaavo ir pamiršo pridėti, kad dabar bent jau valdžioje tai ir šiuo požiūriu viskas puiku. Teko "Ženiai" tą savo "Babij Jar" taisyti. Bet nekas iš lopyto dalyko beišėjo. Garsusis eilėraštis jau nebegarsus. Ir jo nuoširdumu abejonė gal platokai pasklido. Jis skelbia "žydiško kraujo nėra mano kraujuje", "aš tikras rusas", bet štai piktnuosis žydų persekiojimu. Gerai, bet kas tą pasiiktinimą tik dabar sužadino? Viena priežastis -- tas pavidimas užstoti Chruščiovą

prieš skeptikus ar aklius Stalino gerbėjus. Kita priežastis ar tik nebus buvusi Evtušenkos žmona žydė? Ne asmeninis, bet šeimos suinteresuotumas? Ar ne dėl to ir persistengė, ar ne dėl to antisemitizmo pasmerkimas ir išėjo karštesnis, negu buvo užsakytas?

Opozicijos prieš Kremliaus režimą greičiausia yra ir dėl politikos, ir dėl ūkio, ir dėl meno prievartavimo. Bet ne Evtušenkos tipo "opozicionieriai" yra jos reiškiėjai ir kėlėjai, ir neiš tokių pasireiškimų galima ką nors apie tą opoziciją numanyti. Evtušenkiško tipo "opozicijai" bene tikėtų pridėti pažyminį ir laikyti ją "provokatoriška opozicija".

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

GREETINGS and
BEST WISHES

Cott
QUALITY
BEVERAGES

into
your home.

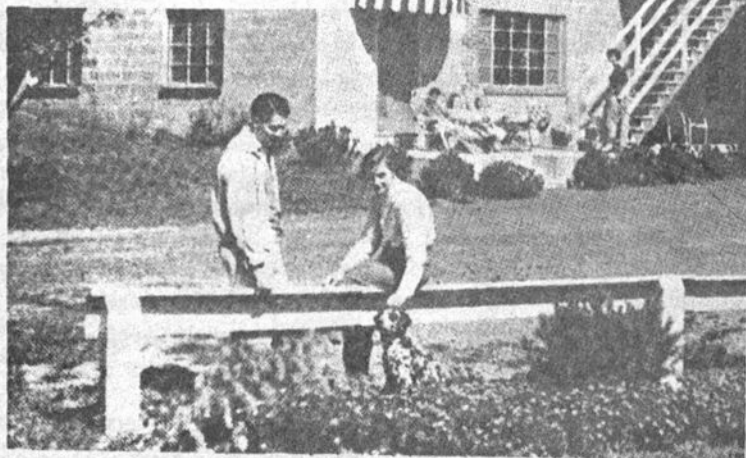
IT'S **Cott** TO BE GOOD
MARVEL
BEVERAGE CO.
8915 CRANE AVE.
BR 1-4400

Tik prieš metus Providence įsikūrę skautai tvirtai užsirekomendavo savo veikla. Nuotraukose skautai su svečiu sktn. Pileika ir savo draugininku J. Staričenka. B. Kerbelienės nuotrauka

ECHO VALLEY

Lietuviai savininkai
ELENA ir JULIUS GARMAI
Visus maloniai kviečia atvykti
iš anksto kreiptis:
ECHO VALLEY
ECHO LAKE, PA.
Tel. (Area 717) 424-1920.

Nuolaidos: organizacijoms, stovykloms, suvažiuojantiems.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

ATIDARYTA ISTISUS METUS.

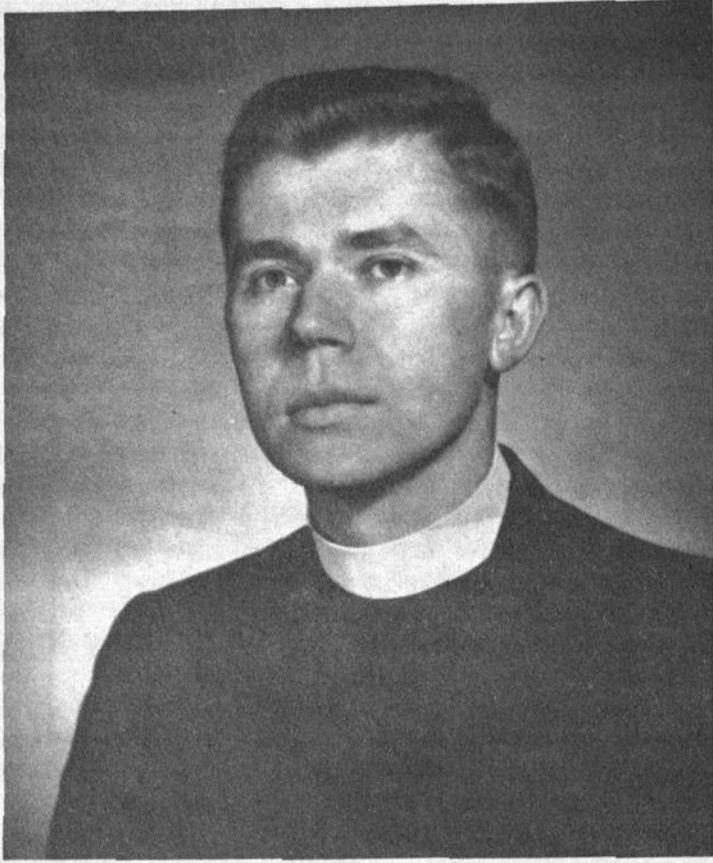
DZIAUGSMAS — POILSIS IR RAMYBĖ
POCONO KALNUOSE.

Kur vakar dienos malonumai -- tampa rytdienos maloniais prisiminimais...

Puikūs ir patogūs kambariai su televizija, radijo ir voniomis, arba atskiri nameliai.
Modernus baras, didelis maudymosi baseinas ir ežerėlis, 20 akrų miško, visokiausias sportas vasarą ir žiemą, šokiai ir geras lietuviškas maistas.

BEST WISHES
To All the Lithuanian People
Frances P. Bolton
CONGRESSMAN
22nd District

GREETINGS and BEST WISHES
FROM
LEODIS HARRIS
CANDIDATE FOR
COUNCILMAN
WARD 16.

Kun. Gintautas Z. Sabataitis, S.J.

Gintautas Z. Sabataitis, S.J., birželio 16 dieną, buvo išvengintas kunigu. Šventimus jam suteikė Jo Ekscelencija Lawrence J. Shehan, Baltimorės Arkivyskupas Jėzuitų Woodstock College koplyčioje, Woodstock, Maryland.

Kunigas Sabataitis yra Dr. Zigmundo ir Monikos Sabataičių, 1228 East 87th St., Cleveland, Ohio, sūnus. Jo sesutė Nijolė Sabataitytė, pernai metais užbaigusi kolegijos studijas Rytuose, dabar taip pat gyvena Clevelande.

Kun. Sabataitis aukos savo pirmąsias šv. Mišias už savo tėvą pirmadienį, birželio 17 dieną, 9:40 valandą ryto, Woodstock College koplyčioje. Jam asistuos Tėvas Thomas O'Donnell, S.J., buvęs Goergetowno Universiteto Washingtono viceprezidentas ir dabartinis to paties universiteto Medicinos Mokyklos profesorius bei žinomas kelių medicinos etikos vadovėlių autorius.

Primicijas kun. Sabataitis laikys Clevelande, sekmadienį, birželio 23 dieną, 10:30 valandą ryto, lietuvių šv. Jurgio bažnyčioje, 6527 Superior Avenue, Parapijos klebonas kun. Balys Ivanuskas asistuos naujam kunigui. Kun. Pranas Jokubaitis, iš El Paso Texas, patarnaus dijakonu

ir Tėvas Jonas Kubilius, S.J., Jaunimo Centro Chicagoje direktorius, patarnaus subdijakonu. Clevelandietis Tėvas Gediminas Kijauskas, S.J. vadovaus apeigoms. Profesorius kun. Stasys Yla sakys pamokslą.

Savo giminėms ir pažįstamiems Chicagoje, kurie negalės dalyvauti Primicijose Clevelande, naujasis kunigas atnašaus iškilmingas Mišias sekmadienį, birželio 30 dieną, 11 valandą ryto, Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. Kun. dr. Juozas Prunskis sakys pamokslą.

Kviečiamas Loyola High School Baltimorėje prezidento, kur Tėvas Sabataitis mokytojo du metus prieš pradėdamas teologijos studijas, kartu su kitais dviem jėzuitais atnašaus iškilmingas šv. Mišias savo buvusiems mokiniams bei jų šeimoms ir taip pat Baltimorės lietuviams, sekmadienį, liepos 7 dieną, 10 valandą ryto, Loyola High School, Blakefield, Baltimore, Md., kur po Mišijų Senior Lounge patalpose įvyks priėmimas.

Šią vasarą kun. Sabataitis studijuos Fordhamo Universitete, New Yorke, ir rudenį sugrįš į Woodstock College dar vieniems teologijos studijų metams.

NAUJI CIVILIZACIJOS STEBUKLAI

Civilizacijos pažangai lėtai augant šimtmečiais, dabar jos tempas pasidarė toks greitas, kad visos permainos įvyksta mūsų akys. Kas anksčiau atrodė neįvykdoma svajone, šiandien virto realybe. Prisiminkime tik aviacijos sritį.

Žmonių ir automobilių skaičiui smarkiai augant, atsiranda skubus reikalas didinti derlingų žemių plotą ir sutrumpinti susisiekimo kelius. Dėl to atsiranda ir šiose srityse projektai, kurie prieš kiek laiko atrodytų stebuklais. Čia nurodysime tik porą tokių.

New Yorke statomas Verrazano tiltas per sąsiaurį, skiriantį Staten Island nuo Brooklyno. Tiltas bus 4,260 pėdų ilgio, taigi ilgiausias tiltas pasaulyje. Jis bus 280 pėdų virš vandens, todėl po juo galės plaukioti didžiausi laivai. Numatoma, kad keturi plieniniai kabeliai turės išlaikyti 84 tūkstančių tonų svorį (pats tiltas svers 39 tūkstančius ir judančios per tiltą mašinos 45 tūkstančius). Tiltas kainu -- 325 milijonai dolerių.

Taip pat JAV statomas tiltas -- tunelis per Chesapeake įlanką tarp Baltimorės ir Washingtono. Kadangi į šią įlanką plaukia jūrų laivai, tiltas turės kabėti 200 pėdų aukščiau įlankos. Ši įlanka per gili, kad galėtų kasti tunelį, todėl projektuojamas kelias, 17 1/2 mylių, susidedas iš eilės tunelių bei kabančių tiltų. Šis projektas kainuos apie 400 milijonų dolerių.

Ivairių projektų didingumu pasižymi ir Australija. Ji projektuoja panaudoti ty upių vandenį, kurios teka nuo Australijos Alpių kalnų į Tasman jūrą. Šie kalnai yra 30 mylių į pietus nuo Sidnėjaus. Trys didžiausios upės: Murray, Murrumbidgee ir Darling teka į Indijos jūrą ir drėkina krašto derlingiausią dalį. Bet kita teritorijos dalis be vandens atrodo kaip tikra dykuma.

Dabar projektuojama kaip tą teritoriją padaryti derlinga. Kainuose turint didžiausią vandens rezervuarą, projektuojama sujungti visas kalnų upes į vieną vandentiekį, kuris pilnai patenkintų pietų Australijos drėkinimą. Tiesa, šis projektas nepigus, kainuos daugiau vieno milijardo dolerių. Reikia statyti 7 didžiausias užtvankas, 100 mylių tunelius ir 80 mylių viadukus. Tokiai statybai reikalinga daug tinkamų darbininkų, kurių kaip tik Australijoje stokoja. Tuo tikslu keleriopai padidintos imigrantų kvotos. Galvojama, kad projektą įvykdžius, tinkamas žemės kultūrai plotas Australijoje padvigubės, o gal net patrigubės.

Savo sumanymais neatsilieka ir Europa. Jau praveistas tunelis po Monblano kalnu, 7 1/4 mylių ilgio tunelis jungia Prancūziją su Italija. Per metus juo gali pasinaudoti 40 tūkstančių sunkvežiminių ir 400 tūkstančių lengvųjų mašinų. Jis palengvino susisiekimą tarp Paryžiaus ir Romos. Anksčiau reikėjo važiuoti per

Brennerio viršūnę ir sugaišti 36 valandas. O dabar tuneliu vyksta tik 15 minučių. Tunelis kainavo, tik 40 milijonų dolerių.

Milžinišką projektą turi Olandija. Ji nori statyti pagal visą Šiaurės jūros pakrantę naują pylimą. Kaip žinoma, Olandijoje jūros paviršius yra aukščiau dirbtinai apsaugintos pakrančių žemės ir tie rajonai saugomi dirbtiniais pylimais. Bet 1953 metais šie pylimai buvo dalinai sugriauti ir vanduo užpylė žimus akry žemės, sunaikino 42 tūkstančių namų, žuvo daugiau kaip 2 tūkstančiai žmonių. Po dviejų metų šioji nelaimė vėl pasikartojo. Naujo pylimo pastatymas kainuos 750 milijonų dolerių.

(nb)

• Žurn. Vl. Būtėnas per Margučio radiją skaitys reportažą apie Tautinių Šokių šventę birželio 18 d. (8:30-9:30 val. vak.), banga 1300 kc.

Rasutės Arbaitės, 8 metų amž., tapybos darbai buvo išstatyti parodai Los Angeles lietuvių jaunimo šventės metu.
L. Kančausko nuotrauka

GREETINGS and BEST WISHES L. GOTTLIEB

CONTAINERS and RE-CONDITIONERS
8105 PREBLE AVENUE VU 3-0075

EAGLE STAMPS ARE EXTRA SAVINGS

MAY'S BASEMENTS

Išskirtinas specialus pirkiny!

Kainavę 10.99 iki 14.99

LIETAUS IR SAULĖS

LIETPALČIAI

Reg. 7.88

Reg.

10.99 iki

14.99

- Išverčiami
- Chesterfieldai
- Balmacaanai

- Žali • Karkliniai • Juodi
- Rusvi • Aqua • Kitokių spalvų

Specialistų siūti paltai iš medvilnės, popelino, spalvoti medvilnės popelinai, vyriškos dirbtinio šilko medžiagos ir medvilnės pledai, plius kitos pageidaujamos medžiagos. Šie paltai pasiūti įvairiuose stiliuose, aksominėmis apykaklėmis. Dantuotos apykaklės, pastatomos apykaklės, mažos apvalios apykaklės ir perverčiamos kepurinės apykaklės. Visi paltai nepraleidžia vandens ir nesitępa. Pasirinkimas iš žalių, karklinių, juodų, rusvų, margų, lygių ir kt.

Galutinis išpardavimas!

Geresni žieminiai paltai

Kainavę 39.99 iki 49.99. Paskutinė Kaina 24.99 iki 29.99, 100% vilnonės medžiagos iš didelio pasirinkimo stiliuose, kol 159 paltų dar turime.

\$20

Mažas užstatas užlaikys jūsų parinktą paltą iki pareikalavimo.

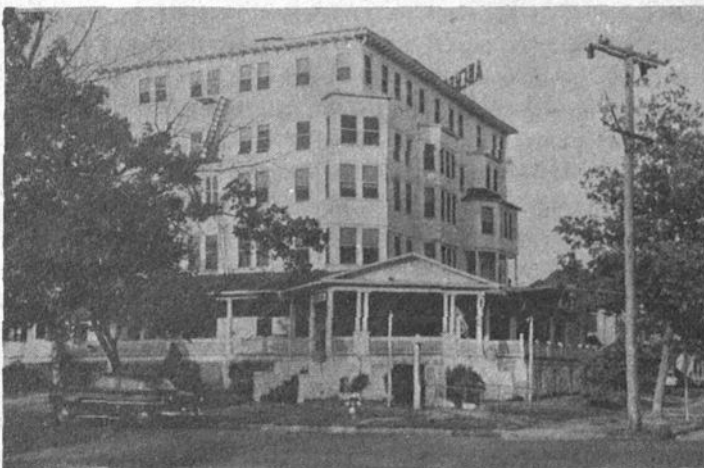
BASEMENT WOMEN'S COATS, DOWNTOWN ONLY

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

GEORGE
McCARTHY

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
PRospect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malonu visad atsilankyti gražiajame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusu.

Šavininkai P. C. Mačiuliai.

ŠEIMOS

POILSIUI
PUIKIOS
MAUDYNĖS,
LAIVELIAI IR
ZUVAVIMAS

Christiana Lodge & Cottages
on Christiana Lake

PLANUOKITE šeimai atostogas 32 akrai įvairių pramogų kupinoje LINKU vasarvietėje. Puikus maistas, baras, linksma vakarieniai. Laiveliai NEMOKAMAI. Dėl sąlygų teirautis BOX D-266, EDWARDSBURG, MICHIGAN, arba telef. J. Linkus, NEPTUNE 1-5055.

BEST WISHES

NELSON'S

FAMILY STYLE
RESTAURANT

Private Parties

— Banquets

Wedding Anniversaries

Open Daily — 5 P. M.

Sundays 12 to 7 P. M.

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

ŽINOMŲ GAMYKLŲ KOJINIŲ IŠPARDAVIMAS

BE SIŪLIŲ AR PILNO FASONO STILIAI

6 \$3
POROS

Be siūlių, jei be trukumų \$1 iki \$1.35

15 Denier lygaus audinio sustiprintu užkulniu ir pirštogaliu;

15 Denier lygus pirštogalis, nuogas užkulnis;

15 Denier micro akys, sustiprintas užkulnis ir pirštogalis

Be siūlių stretch.

Neatsisilieją tikslios akys.

Pilno fasono stiliai, jei be trukumų 89 c. iki \$1

15 Denier išveiktos permatomos

15 Denier stretch permatomos

30 Denier vaikščiotojui permatomos

Visi stiliai rusvos spalvos, dydžiai 8 1/2 iki 11

Priimami užsakymai paštu ir telefonu... Skambinkit CHerry 1-3070

BASEMENT HOSIERY DEPARTMENT.
THE MAY COMPANY.
DOWNTOWN AND BRANCHES

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Antano Smetonos ir Liudvikos Pachuckytės vestuvės

Susikūrė nauja šeima, kartu žengianti į muzikinio pasaulio viršūnes. Iškilūs ir JAV mastu pripažinti muzikos reprezentantai — pianistai Antanas Smetona ir Liudvika Pachuckytė apsimainė žiedais birželio 15 d. Bažnytinės vestuvių apeigos buvo atliktos Naujosios parapijos bažnyčioje, gi vestuvinė puota vyko Čiurlionio Ansamblio namuose, Clevelando ir iš kitų miestų atvykusių svečių perpildytame sode ir salėse.

Svečių tarpe matėsi ne tik mūsų visuomenėje žinomi veikėjų veidai, bet ir svečiai iš politinių ir administracinių sluoksnių. Tėvų, giminių ir gausaus būrio svečių linkėjimai ir nuotikos buvo perduotos jauningai tartu muz. Alfonso Mikulskio žodžiu, palydėtu L. B. I apyl. pirmininko F. Eidimto sveikinimu ir įpareigojimu Antanui Smetonai, paveldėjusiam garbingą, lietuviams istorinį vardą ir kartu įsipareigojimą.

Šeimos vardu žodį tarė adv. Julius Smetona.

Trumpą, bet jautrų sveikinimų momentą perteikė Juozas Stempužis.

Jaukioje ir šeimyninėje nuotaikoje svečiai, platus būrys giminių ir artimųjų savo nuotakomis ir mintimis išlydėjo jaunuosius ne tik į naują gyvenimo kelią, bet kartu ir į naujas pareigas, kurios laukia jų, pasižvėntus atstovauti ir kelti ir gražiai reprezentuoti Lietuvos vardą po pasaulį sklindančios muzikos pasaulyje.

Gal ne visi beprisimena maršalo Mannerheimo vaidmenį, bet visi prisimena narsiąją suomių tautą, išgirdę Sibeliuso garsus, į istorijos lapus nuėjo Masarykas ir Benešas, bet tebeskamba čekų Smetana. Jei nesugebėjome pakankamai išryškinti ir iškelti Čiurlionio genijaus, yra suteikta puiki proga jaunojo Antano Smetonos vardu kelti lietuvių tautos kultūrinį genijų pasaulio muzikinėje arenoje. Visi duomenys teikia tam gražių vilčių ir jas lydi lietuvių visuomenės gražiausi linkėjimai.

• Kazys ir Ona Karpiai atostogų kelionės metu atsidūrė pirmą kartą Cape Cod vasarvietėje, iš kur rašo džiaugdamiesi "padidintu Klaipėdos pajūrio smėlynu su įlanka".

Grupė lietuvių su Clevelando burmistru R. Locher kultūriniam daržely, minint birželio trėmimų sukaktį.

• Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos tėvų metinis susirinkimas šaukiamas š. m. birželio mėn. 21 dieną, 7:30 val. vakaro šv. Jurgio parapijos salėje. Programoje tėvų komiteto pranešimas, mokyklos vedėjo pranešimas ir naujo komiteto rinkimai. Visus tėvus kviečiame skaitlingai dalyvauti.

Tėvų Komitetas

• Teisėjas Angelo J. Gagliardo išrinktas Nationalities Services Center patikėtinių tarybos prezidentu. Vice prezidentais išrinkti Franklin A. Sturgis ir Edward Braverman.

PARDUODAMAS APARTAMENTAS

4 penkių kambarių butai, netoli šv. Jurgio parapijos, mokyklų ir krautuvų. Teirautis tel. WH 2-7405. (67-71)

SAVININKAS PARDUODA

1 šeimos, 8 kamb. namą, 6731 Edna Ave., netoli šv. Jurgio mokyklos. Erdvūs kambariai, aukštas rūsys, 2 automobilių garažas, naujai nudažytas. Skambinti A. Dailidei — HE 1-8516.

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

East Cleveland

8 kamb. 1 šeimos namas netoli Euclid Ave. 1½ vonios, kilimai, ekstra kamb., 3 aukšte, garažas. 60x145 sklypas. \$13,500.

šv. Jurgio parapijoje

6 kamb., 2 vonios, erdvūs rūsys, nauji variniai vandens vamzdžiai, nauji elektros laidai, naujas gaso pečius. Aluminijau dvigubi langai, garažas. Atskiras įėjimas į 2 aukštą. Tinka vienai šeimai arba dviem. \$12,800.

7 kamb. 1 šeimos, gerame stovyje. \$8,600.

2 šeimų 5-5, po 3 mieg., 3 garažai, švariai prižiūrėtas namas. \$12,900.

Edna Ave.

2 šeimų, 5-5, erdvūs kambariai, 2 geri gaso pečiai, šildymas su radiatoriais. \$15,900.

Netoli St. Clair — Ida

2 šeimų, 5-5, naujas garažas, geras rūsys, prašo \$13,300.

Investavimui

3 šeimų, garažai, \$10,000.
4 šeimų — \$10,800.
10 šeimų — 2 krastuvės, metinės pajamos — \$7,600. Kaina \$41,500.
Lietuvis bendradarbius Alg. Dailidė
13229 Superior Ave.
UL 1-6666

Neringos tunto skautės, su tuntininke A. Mulioliene (trečia iš kairės), prieš susirenkant lietuviams į kultūrinį darželį birželio trėmimų minėjimui, išpuošė aikštelę. J. Carlos nuotrauka

"Lietuvos kanklės" "Kankles from Lithuania"

Pirmą kartą lietuviško pasaulio istorijoje pasirodo grynai kanklių muzikos plokštelė. Onos Mikulskienės vadovaujamas kanklių muzikos orkestras, sudarytas iš Vysk. M. Valančiaus mokyklos mokinių, išeina į platųjį pasaulį su nepaprastai puikiai paruošta kanklių muzikos plokštele. Leidėjais yra Request Records, Inc., kurie savo išleistas plokšteles platina visame pasaulyje. Lietuviškoji visuomenė gali plokšteles užsisakyti pas O. Mikulskienę, 10400 Brighton Dr., Cleveland, Ohio, tel. LI 1-6752, arba pas V. Staškevičių, 19700 Renwood Ave., Cleveland 19, Ohio, tel. 486-4942. Kaina: Stereo — \$4.95 — Hi-Fi — \$3.95.

Edward Braverman, dalininkas Foreign Language Newspaper Service skelbimų agentūros, aprūpinančios skelbimais Clevelando ir kitų miestų svetimomis kalbomis einančius laikraščius, jų tarpe ir Dirvą, netikėtai mirė nuo širdies priepuolio birželio 13 d.

VIENOS ŠEIMOS NAMAI:

1) Į pietus nuo Euclid Ave. (tarp Euclid Ave. ir Terrace Rd.), 4 miegamieji 2-rame aukšte ir 3 kambariai 3-čiame aukšte, 3 vonios, gaso pečius. Tik — \$14,900.

2) Tarp Euclid ir Hayden Ave., 3 miegamieji 2-rame aukšte ir 1 kambarys 3-čiame aukšte, gaso pečius, garažas. \$10,700.

J. ŠIRVAITIS

Wm. T. Byrne eRal Estate
1535 Hayden Ave.
MU 1-6100 — įstaiga,
KE 1-4080 — namai.
(70, 71, 72)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Muz. JUOZO BERTULIO -- Chaosas Kosmose -- mišriam chorui ir fortepionui -- 75 cent. Iš dvasios gilumos -- 3 giesmės mišriam chorui -- 35 cent. Himnas Gyvenimui -- mišriam chorui ir fortep. -- 30 cent. Laisvės Himnas -- mišriam chorui ir fortep. -- 30 cent. Gaudeamus prie studentiško alučio -- studentiškos nuotikos 21 daina.

Išleista autoriaus Sukrauta J. Karvelio Prekybos Namuose Chicagoje.

AIDAI -- mėnesinis kultūros žurnalas, 4 nr. Pagrindinėje dalyje išsamiais stripšniais Dr. V. Mar nagrinėja Komunistų kovą su religija Lietuvoje, K. Mackus Aukštesniąją mokyklą JAV ir A. Baltaragis Numaironintą Maironį. Literatūrinėje dalyje B. Rutkūno ir Č. Obcarskio poezija ir J. Tininio novelė Mumija.

Plati knygų apžvalga, meno muzikos, religinio ir visuomeninio gyvenimo kronikos.

LIETUVIŲ DIENOS: Balandžio numeris pasirodė su Dirvos romano konkurso laureatės rašytojos Alės Rūtos nuotrauka viršelyje ir jos darbų ir gyvenimo aprašymu tekste.

Šiame numeryje atsispaudė Lietuvių Operos pasisekimų vaizdai Chicagoje, Lietuvos Konsulato Kanadoje veikla, kiti lietuviškojo gyvenimo reikšmingesni įvykiai ir vaizdai.

Lietuvių Dienos leidžiamos A. Skiriaus Los Angeles mieste. Vyr. redaktorius Bern, Brazilionis. Administracijos adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif. Metinė prenumerata 6 dol.

HOUSE FOR SALE

7 room single, full basement, furnice, will sell land contract, \$11,900. Close to schools and shopping center. Phone: 631-6061 1866 W. 65th St.

7 kamb. 1 šeimos namas, pilnas rūsys, pečius, parduoda ant land contract, \$11,900. Arti mokyklų ir krautuvų. Tel. 631-6061. 1866 W. 65 gt.

"Aišku, kad dauguma asmenų pilnai naudojasi savo teisėmis į pensiją", praneša J. R. Pederson, "tačiau užtikiname dar ir tokių, kurie savo teisių neišnaudoja. Atidėiodami jie praranda pinigų. Geriausia visuomet palaikyti ryšį su Social Security istaiga". Už ką ir kiek mūsų apskrityje gauna pensijas, rodo žemiau dedamoji lentelė:

Turintiems teisę į pensiją

JAV šiuo metu apie 18 mil. žmonių naudojami pensijomis (Social Security Benefit). Iš jų, pagal Clevelando Social Security įstatog vedėją John R. Pederson, 161,291 yra Cuyahoga apskrities gyventojų, įskaitant ir Clevelandą.

Mėnesinės pensijos vidurkis JAV yra 79,19 dol., kai Ohio ji siekia 80,73 dol.

Kas naudojami premija

Pensijos sulaukę darbininkai — 89,808
Darbininkai žmonos ar vyrai — 21,888
Darbininkai našlės ar našliai — 21,360
Darbininkai motinos ir vaikai — 21,929
Nustoję darbingumo — 5,981
Tėvai mirusių darbininkų — 325

Kiek jų Bendra suma

\$7,733,533
1,025,883
1,537,438
1,277,008
573,844
25,087

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED

TO \$10,000.00

4 1/2 %

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

LIETUVIŲ STUDENTŲ SAJUNGOS CLEVELANDO SKYRIUS

rengia

FINIS SEMESTRI

1963 m. birželio 22 d., 8 val. vak.

RIPA HALL

2175 Cornell Drive

Programoje:

DANUTĖ MIŠKINYTĖ, šokėja,
CICERO STUDENTŲ SEKSTETAS.

Šokiams gros puikus orkestras.

Įėjimas — \$1.50.

Kviečiame visus dalyvauti.

KAS IR KUR?

• **Dr. Edmundas Lenkauskas**, Cleveland, Ohio, įstojo į Lietuvos Fondą tūkstančio dolerių įnašu.

• **Tautinių šokių šventės** bilietų paklausai pakilus, atidaroma antroji šventės būstinė **VALDIS REAL ESTATE** įstaigoje, 2458 W. 69 St., Chicago 29. Tel. RE 7-7202, kuri veiks nuo ryto iki vėlaus vakaro. Kita būstinė veikia Jaunimo Centre.

• **Lietuvos atstovas J. Kajeckas** ir Pasaulio L. B. pirm. dr. J. Sungaila, Tautinių šokių šventės kalbėtojai, riboja savo kalbas, kiekvienas po 5 minutes.

• **Bendruomenės globojama** Los Angeles jaunųjų šokėjų grupė iš 24 asm. vyksta į JAV ir Kanados Liet. Tautinių šokių šventę Chicagon. Grupei vadovauja O. Razutienė.

• **Rūta Lee-Kilmonytė**, filmų aktorė, sutiko dalyvauti Tautinių šokių šventėje liepos 7 d. atlikdama programos pranešėjos vaidmenį. Jai talkininkauja mūsų tautinių šokių specialistė Br. Jameikienė.

BIRŽELIO ĮVYKIAI JAV SENATE

Birželio tragiškųjų įvykių proga JAV senate kalbėjęs respubl. senatorius Hugh Scott (Pa.), tarp kita ko, pareiškė, kad Pabaltijo valstybės, atgavę nepriklausomybę tuoj po I Pas. karo, savo suverenumą rėmė prezidento Wilsono savarankiškumo principais. Visos trys valstybės įsijungė į Tautų Sąjungą glaudžiam bendradarbiavimui su kitomis Europos valstybėmis ir savo politinės ir ūkinės santvarkos užtikrinimui.

1940 m. Pabaltijo valstybės prarado nepriklausomybę ir buvo Sov. Sąjungos absorbuotos. Tai kainavo tūkstančius gyvybių, prarastų žudynėmis ir deportacijomis už "politinį nepatikimumą". Tų "politinių nepatikimų" skaičiuje pateko šimtai vaikų, nesulaukusių 1 metų amžiaus.

— "Laisvojo pasaulio piliečiai privalo stabtelėti ir prisiminti tragišką Pabaltijo tautų istoriją. Gi virš visą ko, privalome suprasti, kad tų nusikaltimų vykdytojas — Sovietų Sąjunga — nenustojė buvusi, mūsų pačių gyvybių ir laisvių grėsme", — pareiškė senat. H. Scott.

• **Lietuvių Fondo** nauji nariai: Elena ir Valerijus Jasaičiai, Chicago, Ill., įnešę \$500.00, kun. Valiukevičius, Rochester, N. Y. įnešęs \$415.00, Lietuvių Vėteranų Sąjungos Ramovės Centro Valdyba \$400.00, Vyresniosios Giedrininkės, papildomai įnešusios \$100.

• **Margučio radijo** Chicagoje sutikimu kiekvieną pirmadienį, Inf. komisijos narys P. Petrutis duoda aktualijas — apybaizdas, liečiančias Tautinių šokių šventę. Margutis girdimas nuo 8:30 iki 9:30 val. vakaro banga 1300 kc.

Dail. J. Jackevičaitė-Petratienė, Los Angeles mieste besilankiusiam dail. J. Pautieniiui rodo vieną savo kūrinių. Ji yra baigusi Romos meno akademiją ir jos paveikslas "Lenkų okupuota Lietuva", vaizdavęs Gedimino pilies fone retėžiais sukaustytą lietuvaitę, kuriai širdį draskė lenkų erelis, buvo iškabintas Karo muziejuje.

J. Gustaičio nuotrauka

PASIRUOŠIMAI PLB SEIMUI

Spaudai informuoti apie Pasaulio L. Bendruomenės Seimą Toronte, sudaryta informacinė komisija šios sudėties: pirm. A. Rin-

• **Darata L. Gribauskaitė**, Joanos ir Juozo F. Gribauskų duktė, birželio 30 d., 12 val. šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, susituoks su Prancišku Bagdon iš Blue Island, Ill.

J. Gribauskas, žinomas šv. Antano Taupymo ir Skolinimo bendrovės vedėjas, be tarnybinių rūpesčių, visad jautriai atsiliepią ir į kitų reikalus. Sužinojęs, kad lietuvių skautų vienetą turi progos dalyvauti Pasaulinėje Skautų Jambore Graikijoje, tuojau pat Jamborees Fondui pasiuntė \$25.00 auką.

kūnas ir nariai — Pr. Alšėnas, V. Kastytis ir Šernaitė-Mikeljohn. Jos adresas — 941 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada.

Meno parodai ruošti komisija jau anksčiau sudaryta tokios sudėties: pirm. dail. T. Valius, sekr. skulpt. E. Docienė ir nariai dail. J. Bakis, dail. V. Bričkus, dail. J. Račkus, arch. V. Banelis ir inž. E. Čiuplinskas. Visais šios komisijos reikalais kreiptis į sekretorę — 10 Emery Circle, Toronto, Ont.

Seimo pradžios susipažinimo pobūvį atstovams ir svečiams ruošia Toronto Apylinkės Valdyba, vad. dr. J. Matulionytės. Pobūvis įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio mėn. 29 d., vakare, Prisikėlimo parapijos salėje, Toronte.

Plataus masto lietuviškam pobūviui, kuris įvyks šeštadienį, rugpjūčio 31 d., vakare, Club Kingsway salėje, Toronte organizuoti sudaryta komisija iš F. Senkaus, J. Simanavičiaus ir J. Matulionio.

Sekmadienį, rugsėjo 1 d. koncertas, kuris įvyks reprezentacinėje O'Keefe salėje, Toronte, organizuoja, kitų padedamas, muz. St. Gailevičius.

Iškilmingą sekmadienio banketą suvažiavimo uždarymo proga Prisikėlimo parapijos salėje, Toronte organizuoja Toronto Apylinkės Valdyba.

Sporto varžybomis rūpinasi J. Gustainis.

Literatūros vakarą, kuris įvyks penktadienio vakare, organizuoja Liet. Rašytojų Draugija, vad. B. Brazdžionio. Muzikinę šio vakaro dalį išpildys pianistas Andrius Kuprevičius.

Džiugu konstatuoti, kad jau pasižadėjo seime asmeniškai dalyvauti 10 atstovų iš tolimųjų kraštų — po vieną iš Australijos, Brazilijos, Anglijos ir Italijos, po tris iš Venecuelos ir Vak. Vokietijos. Kraštų atstovavimą per antrininkus PLB konstitucija nenumato.

LIETUVIAI KOLUMBIJOJ

• **Lietuviškojo radijo** pusvalandžio transliacija per Medellino radijo stotį "Sinfonia" perkelta iš šeštadienio į sekmadienį ir dabar bus transliuojama kiekvieną sekmadienį, 9 val. vakaro. Radijo valandėlės vedėjas kun. Saldukas ir radijo valandėlės bendradarbiai sustengiasi įtraukti nutautiejančią jaunimą. Jau kelintą kartą pasirodo jaunasis Dyrikis.

• Šio mėnesio gale į JAV išvyksta Dr. Proscėvičius. Jis vyksta į Bostoną pas dukterį.

PATERSON

KALBĖS INŽ. J. MIKLOVAS

Baisiųjų. Birželio įvykių minėjimas šiais metais Patersone įvyks birželio 23 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Lietuvių Piliečių Klubu salėje, 62 Lafayette st. Minėjime kalbės inž. Juozas Miklovas, neseniai atvykęs iš Lietuvos. Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami minėjime gausiai dalyvauti.

DETROIT

Detroito skautų Joninės

Birželio 22 d., šeštadienį, Detroito skautės ir skautai su tėvais, draugais ir bičiuliais suvažiuos į "Nidą" ant Lobdell ežero kranto ir atšvės Jonines su visom apeigom. O kur geriau gali pražysti paparčio žiedas, jei ne senų ažuolų pavėsy, ar gražaus ežero pakrantėj...

Nuo pat ankstyvo ryto skautės ir skautai lauks visų lietuvių, iš Detroito, Flinto, Pontiac, Saginawo, Lansingo ir kitų vietovių.

Nors kelias iš Detroito tolumas (tiek pat mylių kaip į Dainavą), bet mielas ir ir puikus. Įvažiavimas visiems veltui. Pramogų ir žaidimų netrūks. Puiki vieta žuvauti, irstytis, maudytis ar šiaip su bičiuliais paviešėti.

Nesivežkit šaldytuvų, nei maisto, nes lietuviškų skanumynų, gerų šeimininkių patiektų, pakaks visiems.

Viską vainikuos 7 val. vak. užkurtas didžiulis Joninių laužas su skautų paruošta įvairia ir įdomia programa.

Gi Paparčio žiedą ras ne vienas, bet net trys laimingieji.

S. K.

CICERO

• **Cicero lietuvių dėmesiai** LB apyl. valdyba praneša, kad Cicero lietuvių parapijoje nuo birželio 24 iki rugpjūčio 17, kasdien nuo 9 iki 1 val. veiks lietuviškas vaikų darželis — vasaros aikštelė. Priimami vaikai nuo 4 iki 6 metų amžiaus. Mokėtis su priešpiečiais 50 c. į dieną. Registruotis pas Aikštelės vedėją Antaniną Kazakevičutę - Sukackienę, 1621 So. 48th Court, TO 3-8782. A. Sukackienė yra studijavusi Lietuvoje pedagogiką ir literatūrą.

ROCHESTER

• **Andrius Cieminis**, išklauses vakarinį Rochesterio Universiteto kursą, nuo rudens, pradės dėstyti Eastridge mokykloje vokiečių kalbą.

• **Tautinių šokių vakaras**. Birželio 29 d., tautinių šokių grupė, vadovaujama St. Ilgūno, ruošia Rochesterio visuomenei pasirodymą, kurio programoje bus parodyti šokiai, paruošti Tautinių šokių šventei Chicagoje.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Muzikas J. Bertulis, neseniai Chicagoje atšventęs 70 metų amžiaus sukaktį, tarp muzikos mylėtojų.

POTTAWATTAMIE

Resort

Naujausia lietuvių įsigyta vasarvietė, 7 mylios į šiaurę nuo St. Joseph ir Benton Harbor, Mich. prie 31-33 US kelio. (100 mylių iš Chicagos, 30 mylių į šiaurę nuo Union Pier, Mich.).

Tai dvidešimt penki akrai gražios Michigano ežero pakrantės su tūkstančių pėdų privačiu paplūdimiu. Iš Chicagos pasiekama važiuojant Indiana greitkelio, US-12 ir nuo Union Pier US-94; St. Joseph'e įvažiuojama į US-31-33 kelią.

- švarūs motelio ir atskirų namukų kambariai su visais patogumais.
- Erdvios žaidimams ir poilsiui skirtos patalpos.
- 250 svečių talpinanti valgykla.
- Gausus ir įvairus maistas.
- Puošnus baras.

Idėali vieta organizacijų ir grupių išvykoms, suvažiavimams, studijų savaitėms ar savaitgalių pramogoms.

Dėl informacijų skambinti ar rašyti: **P. Ambutas**
Chicagoje,
REpublic 7-0770
(po 6 val. vakaro).

POTTAWATTAMIE RESORT
Route 3, Box 400
Benton Harbor, Mich.
Tel: WALnut 5-6243.

VISI KELIAI VEDA Į POTTAWATTAMIE...

Sacramento, Calif. lietuviai susirinkę susipažinimo vakarui.

BIRŽELIO TRAGIŠKŲJŲ ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

CHICAGOJE RUOŠIAMAS

BIRŽELIO 22 D., ŠEŠTADIENĮ, 7 VAL. 15 MIN. VAK.,

Jaunimo Centro salėje, 5620 So. Clermont gt.

PROGRAMOJE:

DR. VYTAUTAS KAVOLIS, EGLĖ VILUTIENĖ,
VYTAUTAS JUODKA ir ROMAS STAKAUSKAS.

Minėjimą rengia ir visus Chicagos lietuvius kviečia atsilankyti JAV LB Chicagos apygardos valdyba.

Minėjimo pabaiga 8:30 val. vak.